

קרוזב אליך

מבית גילוי דעת

עבודת ה' ברוח חסידיית

הסולם בבית אל:
**ליפול
ולדעת
לקום**

אל ארץ צבי

**חנה סלם, יהושע מילר, עדה האוזר,
הרב שבתי סלביצקי ורחל שירה אזרד**
כותבים לארץ
הטובה מאוד מאוד

איש החינוך הרב **אסי רוט**
בשיתוף פתוח על המסע
ממשבר לצמיחה

צירה: ברוך נחשון

סוודר בצבע פסיפלורה
אהרן רזאל

הטריק שה' עשה לי
דעה אביחיל

הניחו לקשרים הישנים
מיכי יוספי

מתלבטת לגבי מדרשה?

בואי להכיר
בימים הפתוחים
במזכאל
מעיינותך

כ"ד תמוז
הרב יובל מיטלמן

ז' תמוז
הרב דודקביץ'

א' אב
חנה כהן אלורו

כ"ה סיון
הדס לוינשטרן

בין השאר, הבן ערך לאבא כל מיני תרגילים בחצר, והוא נאלץ להתמודד עם הביקורת של השכנים שאמרו לו שזה לא מכובד שהוא מאמן את אבא שלו לזחול על הדשא בגינה...

מיכי יוספי שיחת חברים

כשהמוח מתארגן מחדש

ערך לאבא כל מיני תרגילים בחצר, והוא נאלץ להתמודד עם הביקורת של השכנים שאמרו לו שזה לא מכובד שהוא מאמן את אבא שלו לזחול על הדשא בגינה... אבל כשלעצמנו אנחנו יודעים שהבן כולו היה אהבה ומסירות לאביו.

בהמשך, הבן היה משחק עם אביו גולות, כשהאבא היה צריך לתפוס אותן. בקיצור, זה היה משטר אימונים ארוך, שעות ארוכות כל יום, כשלאט לאט מזחילה על ארבע האבא עבר להליכה על ברכיים ולבסוף להליכה של ממש עד שהלא יאומן קרה - אחרי שנה תמימה השיקום הסתיים בהצלחה, והאבא גם חזר ללמד במשרה מלאה במקום עבודתו במשך שבע שנים, עד לפרישתו.

אחרי שיצא לגמלאות, בשלב מסוים האבא יצא לטיול בהרים הגבוהים של קולומביה, ושם קיבל התקף לב ומת. לאחר מותו הרופאים עשו לו ניתוח, והם היו בהלם מהמצאים. הם הראו לבן שהפגיעה מהשבץ המוחי שאירע כמה שנים קודם לכן הייתה עצומה - ובעצם לא נרפאה מעולם, למרות שבזכות הטיפול המשותף תפקודים רבים של המוח השתקמו. מתברר שבעקבות העבודה שהבן עשה עם האבא המוח שלו ארגן את עצמו מחדש מן היסוד, בה בשעה שהפגיעה המקורית נותרה על כנה. עד לאותו רגע - סיפר הבן - הם לא ידעו עד כמה ההתאוששות שלו הייתה מופלאה.

להישאר על הסוס

חברים יקרים, אולי אתם זוכרים את הדיבור שלנו בעבר על התאריך שיחול בשבוע הבא - כ"ג בסיוון. מה אירע בו בהיסטוריה היהודית? נכון, מגילת אסתר מספרת שבתאריך זה נכתבו האגרות השניות בשם המלך אחשוורוש, על כך שהיהודים יכולים להתקומם נגד אויביהם - בה בשעה שהאגרות הראשונות הקוראות להרוג ביהודים, לא עלינו, עדיין היו בתוקף - "כי כתב אשר נכתב בשם המלך ונחתום בטבעת המלך אין להשיב".

כל שנה יש בי התלהבות פנימית מההבנה שעלתה בי בהקשר של הדברים הללו בהיבט הנפשי: לכל אחד מאיתנו יש דברים כואבים באישיות שלו, בחוויות שלו - דברים שהם בבחינת האיגרות השניות שאי אפשר לבטל אותם. ובכל זאת, כיוון שהמסר שלנו הוא של תקווה והתחדשות, ובכן - אנחנו יכולים לכתוב איגרות חדשות: "כתבו על היהודים כטוב בעיניכם בשם המלך".

בתאריך הזה מדי שנה יש כוח מיוחד - וכמובן אפשר לעשות את זה גם לפניו ואחרי - וכולנו יכולים לכתוב לעצמנו איגרת חדשה: איזה התנהגויות חדשות אנחנו רוצים לאמץ. ולמרות שיש לנו ברקע אגרות ישנות, כל עוד נתחזק את האגרות החדשות אנחנו על הסוס, תרתי משמע. חברים יקרים, לחיים! בואו נחליט שהדברים הללו לא יהיו עוד דרשה, אלא יהפכו לדיבור משמעותי ומעשי. למרות שבהיבט מסוים של הנפש אולי יש בנו דברים שהם לא כרי שיקום, ואם נקבל חוות דעת מקצועית היא יכולה לגרום לנו להתייאש - באות האגרות השניות ומלמדות אותנו לפתח אסטרטגיות חדשות, ליצור קישורים חדשים במוח ולכתוב על עצמנו כטוב בעינינו. לחיים!

שלוש חברים, רצייתי לדבר איתכם היום על הדרך הנכונה לטיפול בגמילה מהתמכרות. אמנם רוב המתוועדים איתנו אינם מכורים בהגדרה הרפואית, אבל מהנושא הזה ניתן ללמוד על תחומים רבים בחיים שאנחנו מרגישים תקועים בהם בלופ בלתי נגמר - ושיש דרך לצאת מהם לחיים חדשים.

בתוכניות גמילה עם מכורים לסוגיהם, לרוב נזהרים מלומר למטופל: זהו, החלמת. להפך, מזהירים אותו: דע לך, ההתמכרות היא לכל החיים. אני יודע שקשה לכם עם הדיבור הזה, אבל בואו נסביר את הרציונל.

מבחינה נפשית, יש דברים שאינם כרי שיקום. בסוגי התמכרויות מסוימים נוצרות במוח סינפסות - קישורים של תאי עצב שאי אפשר להתיר. מאידך גיסא, תמיד יש מקום לאופטימיות ולתקווה. הנקודה היא שבמקביל לקישורים הקיימים, אפשר ליצור קישורים חדשים במוח - באמצעות התנהגות חדשה והרגל מתוקן מכאן ולהבא.

אבל - כאן מגיע אזהרת מסע חשובה ביותר: כל עוד האדם אוהז ומשמר את ההרגל החדש, הוא יהיה פעיל ביום יום וההרגל הישן יושבת. אבל כרגע שיונח את ההרגל החדש - הישן יחזור אל קדמת הבמה.

יש ביטוי אצל אלכוהוליסטים גמולים: "פעם אחת יותר מדי - אלף פעם לא מספיק". בן אדם אומר לעצמו - ואולי כי בטעות אמרו לו שהוא החלים ונקי - "אני אקח רק כוסית אחת". ומה קורה מבחינה מוחית? זה מדליק את הקישורים הישנים, וכל העמל של הדרך החדשה עלול ללכת לאיבוד. אמנם לא תמיד, ולא בכל סוג התמכרות, אבל זה קיים. מה שאנחנו לומדים, אם כן, הוא שאין צורך להילחם בהרגלים ובדפוסים הישנים; צריך לאמץ דרך התנהלות חדשה, ולשמר ולטפח אותה. זה סוד המוח האנושי.

תרגולי מוח על הדשא

ברשותכם, אקרא לכם שורות סמינטי במרקר מתוך הספר 'המוח הגמיש'. זה סיפור על משורר מספרד שקראו לו פדרו. ב-1959, כשהוא היה בן 65, הוא עבר שבץ מוחי שגרם לו לשיתוק בפניו ובמחצית גופו והותיר אותו חסר יכולת דיבור.

אחד הילדים שלו שמע מהרופאים שאין סיכוי שאביו יחלים, ומוטב לאשפז אותו במוסד. אבל הבן, שהיה אז סטודנט לרפואה במקסיקו, החליט לקחת את אביו המשותק מביתו בניו יורק ולהביא אותו למקסיקו שיחיה איתו שם.

אותו בן, באותם ימים, לא ידע דבר בענייני שיקום, אבל למפרע התברר שהבורות שלו הייתה ברכה. הוא הצליח לטפל באביו ולשקם אותו - דווקא בגלל שהוא שבר את כל הכללים ולא היה כבול לתיאוריות של מנבאי שחורות.

הבן החליט שדבר ראשון הוא ילמד את אבא שלו לזחול. הוא אמר לאבא: בתור תינוק התחלת בזחילה, אז גם עכשיו נשקם אותך לפי הסדר. ובאמת, הוא השיג לו מגיני ברכיים, והוא התחיל לעבוד איתו בכל מיני תרגילים שמאפיינים תינוקות בתחילת דרכם. בין השאר, הבן

חוויה יהודית
החיים הטובים והשניים ביותר

אטרקציות ופעילויות לילדים

שיעורים והרצאות:

הרב עמי ואביטל ברעם

הרב יואב אקריש

הרב אייל רוד

058-421-7770

מיכי יוספי דיצה אור

נופש קיץ

בנושא זוגיות ומשפחה וצמיחה אישית

סמינר קיץ מלון כינר גליל
8-11/7 | כ"ג - כ"ו תמוז

טל צ'רונבסקי וטל אידיסיס מופע תיאטרון שיתוף יחודי המשלב קטעים מהמתחזה "דתי'לובים"

נעשה ונלמד!

זה הזמן להירשם ולהתחיל את העתיד שלך **בתואר הראשון**
במכללת אורות ישראל קמפוס מורשת יעקב, רחובות

מבצע

לזמן

מוגבל

+ שנת לימודים חינם
+ מחשב נייד
+ גישה למאגרי מידע תורניים

מתנה*

תואר ראשון B.Ed.

**מגוון מסלולי
התמחות:**

תכניות נוספות:

• תלמוד • מתמטיקה • חינוך מיוחד • מקרא/תנ"ך •
היסטוריה של עמ"י • לשון עברית •
תכנית מלמדים (מסלול יסודי)

הרחבת הסמכה
לבעלי תואר ראשון
ותעודת הוראה
(גברים יום ו', נשים יום ג')

לימודי המשך
לבעלי תעודת הוראה
לקראת תואר ראשון
(גברים יום ו')

הסבת אקדמאים
לבעלי תואר ראשון
(גברים יום ו', נשים יום ג')

**תואר מלא
בשלוש שנים
בלכד! ****

אשחר & more

מגוון מלגות
יחודיות

הכרה בלימודים
ישיבתיים

בשילוב למידה
היברידית ומקוננת

הסעות
מרחבי הארץ

אוירה תורנית

אפשרויות מימון ומלגות לזכאים (הלואה מותנית / מלגות דיקן / קרן שכ"ל / ממדים ללימודים וכו')

צבי שטיינמן 3, רחובות | חפשו בגוגל "תואר באורות רחובות" 1-800-500-210 | harshama@orot.ac.il
☎ תואר ראשון: 052-4004545 | תואר שני: 052-5001313

*המלגה מיועדת לתלמידים הנרשמים לשנת הלימודים תשפ"ז עד לתאריך ג' באלול התשפ"ו 16/8/20. למעט דמי רישום, מקדמה ואגרות. אין כפל הטבות ו/או מלגות. בכפוף לתקנון
**לסטודנטים לתואר ראשון במקצועות היסטוריה, תנ"ך, תלמוד, לשון עברית, תוכנית מלמדים (מסלול ייחודי)

***במוסדות האקדמיים במגזר הדתי בישראל, בהיערכותם ללימוד מרחוק ובחווית הלימוד בימי הקורונה, על פי סקר מיוחד של התאחדות הסטודנטים באמצעות מכון "מאגר מוחות" 2020
פתיחת התוכנית מותנית במספר הנרשמים | טל"ח

עדה האוזר

מטפלת רגשית ומנחת סדנאות חסידות

ריח ניחוח לה'

אחרי השבר הגדול של חטא המרגלים, עוברת התורה, במעבר חד, לדבר על שלמות נעימה שתהיה בעתיד. "פי תבאו אל ארץ מושבתים", ארץ ישראל מכונה פה דווקא 'מושבותים', כאילו כבר עכשיו אתם יושבים בה, כאילו כבר מעכשיו מתחיל השינוי, והעתידי היפה הוא בעצם כבר כאן. יש פה לא רק נחמה שעוד יהיה תיקון לשבר, אלא הרגשה שהתיקון הזה מתחיל כבר עכשיו, ממש פה, כרגע, במקום שהם מונחים.

חלק מהתיאור היפה מדבר על קרבות שיעשו ריח ניחוח לה'. הריח של הקרבות הוא דימוי לקירבה שתהיה בין עם ישראל לה'. לא רק שהקרוב יעלה ריח ניחוח, אלא עם ישראל בעצמו יעלה ריח טוב לפני הקב"ה. תהיה מציאת חן ואהבה ביניהם. כי כשהיה ריחוק בין עם ישראל לה', היתה תחושה של כיווץ, של קושי לנשום, ובטח להריח. הריח הטוב מבטא את הרחבת הנשימה, והרחבה של המרחב הנעים בין העם לאלוקיו.

ר' נתן מתאר את חוש הריח, כעומד בניגוד לראיה. המרגלים ראו בעיניים, אבל הם ראו רק בעיניים. ראייה בעיניים היא מוגבלת. בעיניים אי אפשר לראות את כל האמת, כי האמת לאמיתה נסתרת. בשביל להרגיש את האמת באמת, צריך גם להריח.

יהושע וכלב הריחו שיש כאן משהו אחר, משהו הרבה יותר גבוה, שהוא מעבר למציאות שראו בעיניים. וזו בעצם אמונה. לסמוך על הריח, זה להאמין שמעבר למה שאנחנו רואים יש משהו הרבה יותר חזק, שנסתר מאיתנו.

חז"ל אומרים שרוח החיים של המשיח מגיעה מהנקב של האף. כוחו של מלך המשיח הוא לא בידיים, אפילו לא בפה ובדיבור, אלא באף. בחיבור המאד דקיק ועדין של הנקבים שבחוטם.

האמונה, היא הביטוי של הרוח העוברת דרך האף, בריח ובנשימה. האמונה כל כך דקה, כמו הנקבים שבאף. היא עדינה ושברירית, ויכולה בקלות לחמוק מאיתנו. בכל פעם שה' חומל עלינו ומאיר לנו התנוצצות של אמונה, הוא פותח לנו עוד חיבור דרך האף, הוא מרחיב לנו את החיבור אליו דרך הריח, מעבר לראיה.

הפרשה מסתיימת, "ולא תתורו אחר לְבַבְכֶם וְאַחֲרֵי עֵינֵיכֶם". כשאדם לא נותן כוח לעיניים, כשהוא לא נותן כוח לכל מה שנראה בגלוי, בכך הוא מחזק את כוחו של האף והריח. בכך מתחזקת האמונה, ומתחזק החיבור בינינו לקב"ה דרך כל מה שלא מובן. כי דווקא החיבור דרך הלא מובן, הוא החיבור היציב ביותר. הוא הברית הנצחית.

"ארץ מושבותים", כי כבר עכשיו אפשר להרגיש את החיבור העמוק והנצחי שבינינו לבין רבש"ע, אם ניתן לאף להריח, אם ננשום אמונה דרך החוטם.

מוזמנות לנסיעת נשים לאומן בקרוב
כ"ג-כ"ז תמוז, 8-12/7
עדה האוזר
052-4625473

תתאפק אחי!

השבוע ראינו את החיילים כובשים מבצר בלבנון, ואילו בפרשת השבוע המרגלים נכנסים לארץ ונבהלים מהמבצרים. בינתיים, בשערי צדק, אחי היקר יונתן מאושפז, וברוך ה' מצבו משתפר מאוד. אבא, תודה!

בשעות הערב יש לי חברותא קבועה, לומדים מסכת ערלה. הידעתם? איסור ערלה (בשלוש השנים הראשונות של העץ) הוא כל כך חמור, שלא רק האכילה אסורה אלא גם ההנאה מפירות ערלה! דוגמה: בטעות צבעתי סוודר בצבע בוורד המופק מתמצית פסילורה שקטפתי מהעץ בשנתו הראשונה - צריך לבער את הבגד כולו! וואו, התורה הזו רצינית... ולא עוד אלא אם אותו בגד התערבב בערמה של מאה סוודרים רגילים ואינני מזהה אותו - צריך לבער את כולם!

ריבוננו של עולם, מה כל כך נורא בפירות ערלה? אין כאן אפילו איסור מהותי בפרי. הוא כשר, הוא גדל בארץ ישראל... ובכן, החברותא חידש לי בעומק של המצווה: יהודי, תתאפק. סבלנות! שתלת, ואתה מיד רוצה פירות? מיד רוצה תוצאה? חכה. שלוש שנים תביט בעץ, תשקה אותו, תן לעץ לגדול ותן לו זמן. אל תהיה גרידי. מה אתה מסתער על התאנה המתוקה הזאת לפני שהיא בכלל הבינה מה קורה פה בעולם? קצת איפוק לא יזיק לנו בדור הזה...

היום חייבים מכונת אספרסו של מסעדה בבית, מקווה בבית, מגרש כדורסל בחצר... יש מגזרים בהם החלום הוא קולנוע ביתי - מפנים חדר בווילה עם מסך ענק ומכונת פופקורן...

כולם מכירים את המשל העממי על הכפרי שהתעורר בבוקר וגילה ביצת זהב מתחת לתרנגולת שלו. וואו, הוא עשיר! למחרת שוב, ולמחרת שוב. בדמיונו כבר הפך לגביר העיירה. הוא רוצה את כל הביצים בבת אחת! וכך, ערב אחד, הוא שחט את התרנגולת המסכנה ופתח את בטנה כדי לקחת את כולן... והמשל זועק: דברים טובים באים בזמן הנכון. הטיימינג הוא הזהב, חכה, זה יבוא...

בצעירותי כל כך אהבתי גלידה, עד שחלמתי שנקנה מכונת גלידה. זה לא קרה עד היום... (חח). אבל באמת, טעיתי. השמחה בגלידה באה כשיוצאים למדרחוב בן יהודה - ומתרגשים, כשזה קורה פעם ב... יש עוד דוגמאות בסינדרום הזה. היום חייבים מכונת אספרסו של מסעדה בבית, מקווה בבית, מגרש כדורסל בחצר... יש מגזרים בהם החלום הוא קולנוע ביתי - מפנים חדר בווילה עם מסך ענק ומכונת פופקורן... אחי, אבל כל היופי זה ההתרגשות, היציאה, כשאתה מתלבש יפה ומדבר על זה לפני ואחרי.

ומה עם אולפן ביתי? אתם יודעים שב"ה כבר שלושים שנה אני מקליט שירים. הרבה אנשים מבקשים ממני לבקר באולפן הפרטי שלי, מצפים למקום משיכלל ומדהים... ובכן, אגלה לכם סוד: אין לי אפילו מיקרופון בבית. אינני יודע איך להקליט, ובטח אין לי אולפן ביתי. למה? כשהשיר מוכן, אני כל כך מתרגש לקבוע שעה, לצאת לאולפן, להתפלל... יש חשמל באוויר וחשמל בלבי...

נסיים בברכה. אנחנו בימים של גאולה, דור בו קיבלנו ביצת זהב מדהימה. רק יש עליה לכלוכים של כאב, של לידה, של חיפוש. בואו נרקוד איתה ונאמר תודה לה'.

גילוי דעת

מתוך דאגה עמוקה לצביונה ולביטחונה של מדינת ישראל, הרינו להבהיר את עמדתנו בענייני השעה:

א. **חריגת מערכת המשפט מסמכותה:** התערבות בית המשפט בענייני ביטחון, הלכה, חברה וניהול סדרי המדינה מהווה חריגה מסמכותו ופגיעה בסטטוס-קוו. פסיקות אלו מסכנות את חיי הלוחמים, פוגעות במרקם החיים הציבוריים של אזרחי ישראל, ומייצרות עימות פנימי המהווה סכנה לאומית חמורה.

ב. **עצמאות הרבנות הראשית:** הרבנות הראשית היא הסמכות ההלכתית העליונה בישראל על פי חוק ועל פי קבלת העם. אין למערכת המשפט סמכות להתערב בהחלטותיה, וחל איסור הלכתי לציית לפסקים הסותרים את הוראותיה.

ג. **איסור השילוב המגדרי והפגיעה בצבא:** "כי ה' אלקיך מתהלך בקרב מחנך להצילך ולתת איביך לפניך, והיה מחנך קדוש, ולא יראה בך ערות דבר ושב מאחריך" (דברים כג, טו). עירוב לוחמים ולוחמות בחיל השריון הוא איסור תורה חמור, השקול לאיסורי שבת וכשרות, ופוגע בכשירות המבצעית של החיילים. בנוסף לכך, קיים חשש כבד כי מהלך זה יתרחב ויפגע באופן קשה גם בכלל חילות השדה. פגיעה אנושה זו תמנע מאלפי לוחמים דתיים ושומרי מסורת מכל חלקי העם שירות משמעותי ותמיט אסון על צה"ל.

ובזכות הנאמנות לתורה והשמירה על טוהר המחנה,

נזכה לשלום בין כל חלקי העם ולגאולה שלמה, ויתקיים בנו:

"ציון במשפט תפדה, ושביה בצדקה"

רבני תורת הארץ הטובה

הרב דב ליאור
הרב יעקב אריאל

(לפי סדר א"ב)

הרב אליעזר איגרא

הרב איתן איזמן

הרב שמואל אליהו

הרב יוסף ארציאל

הרב משה גנץ

הרב מרדכי גרינברג

הרב דוד חי הכהן

הרב מיכאל הרשקוביץ

הרב אורי כהן

הרב אליקים לבנון

הרב יהושע מגנס

הרב זלמן ברוך מלמד

הרב מרדכי נגארי

הרב יעקב פילבר

הרב איסר קלונסקי

הרב חיים שטיינר

הרב יעקב שפירא

הרב דוד תורג'מן

במרחק יגיעה מכאן

נשירים אָאָרָג הרב יהושע אודורבג

מדוע הכעס על המרגלים?
במה טעו במעשה שליחותם?
ומה צריכה להיות הגישה של כל
יהודי לשליחות הבורא?

התבוננתי בחינוך שלי
נאבק, גחוני צמוד לשטיח,
פרצופו נחבט ומתרום,
גפיו מיטלטלות לכל
הכיוונים, והלב שלי
התכווץ. דניאל אהוביה
בן שבעת החודשים
(מינוס חודש וחצי פגות)
ניסה בכל כוחו להגיע אל
ארנב הבד שהנחתי במרחק

עשרים סנטימטר ממנו. שלח ידיים, השמיע
קולות, נענע רגליים, ועדיין לא הצליח להגיע.
היה לי קשה לראות אותו בוכה מרוב תסכול,
כשאני יכולה בהסטה קלה להביא את מבוקשו
הישר אל לפות ידיו המשתוקקות. בכל רגע
כמעט קפצתי לעשות זאת, ושובשוב עצרתי
את עצמי: אמנם נדמה לי שאם אתערב אוכל
לקרב אליו את הצעצוע, אבל בפועל ארחיק
אותו ממנו לטווח הארוך.

נזכרתי שלפני כמה שנים רצינו שאחד
הילדים ייגמל מאיזשהו הרגל, ניסינו בכמה
דרכים והמטרה לא הושגה בשום אפיק. לרוב
אנחנו לא בעד פרסים ועונשים (מאמינים
שהתוצאה הטובה/גרועה היא הפרס/עונש),
אבל היה נראה לנו שגמילה שונה ומצדיקה
חריגה מהכלל, ולבקשת הילד הבטחנו ערכה
שווה אם במשך שבוע לא נצטרך להעיר לו
בנושא. התחלנו במבצע, ודי מהר התנאים
שקבענו נראו לי רחוקים מדי מהמציאות –
בין הילד ליעד התגלה פער גדול, אני מצאתי
את עצמי מתאפקת לא להעיר ומקווה בתוך
ליבי שישים לב לבד, ובסופו של דבר קיצרתי
את השבוע ליומיים-שלושה, שגם בהם
ההתנהלות לא השביעה רצון אבל פשוט
סכרתי את פי בכל מיני תירוצים פנימיים.
הילד קיבל את הפרס הנחשק. עד היום הוא
נהנה ממנו, ועד היום הוא לא נגמל.

מול דניאל אהוביה הנאנק על השטיח הייתי
צריכה לתפוס את עצמי, להזכיר לי פעם אחר
פעם ולהתחזק: אני לא ערלת לב אכזרית
(כמו שהרגשתי); אני בולמת את עצמי רק
לטובתו. אם אקרב אליו את הצעצוע הבלתי-
מושג – הוא יהפוך לבלתי-מושג.

ובכל זאת, כשכל סצנה שלו על הבטן הייתה
מסתיימת בבכי עז שדרש הרגעה של כמה
דקות – באופן טבעי לא הרביתי להניח אותו
כך. רוב הזמן הוא השתעשע על הגב במשחק
שנתתי לו לאחוזו בין האצבעות או נהנה לידי
בטרמפולינה. הרגעתי את עצמי בכך שברוך
ה' הוא כבר הוכיח יכולות התהפכות, ושהוא
פג, ושכולם זוחלים בסוף. רק לעיתים רחוקות,
לשתיים-שלוש דקות, הייתי מציבה אותו על
השטיח בתנוחת זחילה. אלחנן חשב שאולי
יעזור אם נניח אותו על הרצפה, שתיתן לו
קונטרה (היא קשוחה איתו, יותר מהמצע
רך-הלב), אבל אני חששתי שדניאל ידפוק
את הראש בתנופה של מאמץ.

אחרי פסח נסענו לברי-מצווה משפחתית.

בדרכי לנטילת ידיים, בלובי הכניסה, חלפתי
ליד יצור פעוט, וכשהורדתי את העיניים
נדהמתי לחזות שם בבן-דוד של דניאל שנולד
תשעה ימים לפניו – לא מזדחל סנטימטרים
ספורים, אלא ממש מתרוצץ על רצפת האולם
כאוות נפשו, מטרים הרחק מאמו.

זה עשה לי חלישות הדעת. נכון, דניאל
באמת פג, ובסוף הוא יזחל, אבל הפער היה
גדול משחשבת.

כשחזרנו הביתה התחלתי להניח אותו
על הרצפה ולא על השטיח – אם בן-דודו
לא דפק את הראש כנראה גם הוא ילמד –
והקפדתי לעשות זאת כמה וכמה פעמים
ביום. לא הייתי צריכה להמתין הרבה לפרי
המתוק: היה ממש מרגש לראות בשידור חי
איך הוא לומד לכווץ את גופו ולהרים אותו
כדי להתקדם בכל פעם כמה מילימטרים, עד
שהצליח לאחוז בחפצו כמו ידיו.

ישובה על מסע הספה, עוקבת אחרי
דניאל, הבנתי: זה בדיוק מה שהקדוש ברוך
הוא עושה לנו. הוא מציב לנו את מושא החשק
במרחק-מה מאיתנו, כי רק זה מה שיגרום לנו
להגיע אליו בכוחות עצמנו – לחלץ עצמות,
לאמן את השרירים, וללמוד לעשות את הדרך
אליו. אם לא יהיה רווח בינינו לבין הרווח
שלנו – לא נרוויח אותו בעצמנו.

פתאום ראיתי באור נעים יותר את הדרך
שבה עליי לצעוד עד להגשמת החלומות
שלי. עניין אותי גם לבחון באילו מקרים אני
חסה על הילדים ומקרכת אליהם צעצועים
כשעדיף שאתגבר.

כעבור פחות משבועיים, ביום העצמאות,
נסענו לפיקניק משפחתי. גלשנו לשיחת גיסות
כיפית ובין היתר דיברנו על הניסיון שלנו
כאימהות למנוע כאב מילדינו. סיפרתי להן –
בקהל הייתה גם אמו של בן-הדוד הנמרץ – על
החוויה עם דניאל, ורק תוך כדי כך קלטתי:
ה' עשה לי כאן בדיוק אותו טריק. בבר-
המצווה הוא דאג להניח בטווח הראייה
שלי את מה שלא היה בהישג ידי: זחילה
מפותחת של תינוק בן אותו גיל. זה קצת כאב,
ראיתי אותו והרגשתי אמה מזניחה, לרגעים
גם נחבטתי בשטיח – אבל כל זה היה כדי
שאתפוס את עצמי ואלמד להגיע אל היעד,
של דניאל ושל.

שְׁלִיחוֹת טְבַעִית

”לְכוּ בְּדָקוּ
מֵהֵיכָן הַכְּנִיסָה
חֲפָשׂוּ וּמְצְאוּ
אֶת עֲנֵינֵי הַדְּרִים בָּהּ”

אם זו ההוראה
ולשם כך היתה בקשת השליחה
מדוע יבוא עליהם הכעס
מדוע תחול עליהם הטרוניה?

לא בשביל 'אם'
פי ודאי אם צנה
הם כלם, יכולים
רק בשביל ה'איך'
לסב ולבדק
איזה מהלך כאן יצטרך

אבל אלו המרגלים
לבם החטיא את פיהם
תחת חזק העולמים
שנו דרכיהם,
אך הרוצה לתקן הדבר
יקבל במעשיו למטה את מי שאמר

שנתיים

ובשנה השלישית את
מורה מתמחה!

בואי!

ליום פתוח אישי!

053-8254356 📞 02-625-0724 (לתיאום)

סיור במכללה, ועדת לימודים,
יועצת מלגות, שי ועוד...

מלגת
לימודים

בריכה
בקמפוס

שילוב
מדרשה

ארוחה
ב-10 ש"

מעונות

חנים שנה א'

לפרטים והרשמה:

rishum-jer@michlalah.edu 📧 | 053-8254356 📞 02-6750724 📞

מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים 📍

איזה בן אדם!

עם החברים? בטח שכולם אוהבים אותו, כי הוא נדחף ולא נותן לאף אחד להיכנס פנימה, הודף בברוטליות את כל השאר הצידה. מי שרק יסתכל על החברה כמה דקות מיד יראה איך הוא משתלט על האירוע, משתיק את כולם ופשוט לא נותן להם אפשרות להתבטא. וזה עוד בלי לציין את השחצנות והגאווה שלו. עף על עצמו ומספר לכולם איך הוא כזה מושלם, וכל דבר שהוא נוגע בו מיד מצליח. הוא עד כדי כך מושלם שהוא מספר על החולשות שלו בכזה ביטחון שמיד כולם מבינים שהוא כזה מוצלח ואפילו מודע לחולשות שלו. בקיצור, אם לא השתכנעתם עד עכשיו זה אבוד, אתם פשוט לא מציאותיים ולא מבינים את האירוע, אבל העובדות לא משקרות. מוטי הוא פשוט האיש הכי גרוע שהכרתי.

איזה גבר מוטי!

אם רק הייתם מכירים אותו גם אתם הייתם אומרים ככה. לא בקטע של פרשנות או משהו, רק עובדות. תדמינו את הפנימיה: השכמה, כולם מחוקים אחרי השכמה קשוחה, ורק אחד מרים את האווירה - מוטי. ולא סתם. הוא יודע בדיוק מי צריך יחס מיוחד, ככה שהוא מבקש מיוסי שצריך שמישהו יראה אותו: "אחי, אתה עושה לנו איזה קפה קטן?". אחר כך כל היום הוא פשוט לא מפספס אף אחד, נותן תשומת לב ויודע לתת לכל אחד תחושה שהוא לא מיותר. לא בדברים גדולים, בקטנות כאלה כמו: "צדיק, תעביר רגע את הגמרא", ומשפטים מהסגנון הזה. אבל לא רק בקטנות הוא מפציץ. תמיד יש לו איזה חיוך וזרימה טובה ככה שכשהוא נכנס לכיתה כולם מתחילים לחייך, פשוט אי אפשר לפספס את האנרגיות הטובות שלו. מישהו שהנוכחות שלו ממלאת את הלב בטוב.

אם היה לכם בכיתה מישהו שפשוט מסתדר עם כל המורים, יודע להגיד את המילה הנכונה במקום הנכון, להיות נחמד כשצריך, רציני כשצריך ובכלל פשוט עם עודפי טקט גם אתם הייתם זוכים להיות הכיתה הכי נחשבת בשיביב. אז אנחנו זכינו - יש לנו את מוטי, האדם הנכון במקום הנכון. אין ספק שהנוכחות שלו פשוט הקפיצה את הכיתה שלנו בכמה רמות.

בטח לא צריך להגיד לכם שמישהו כמו מוטי הוא במרכז החברה, לא כי הוא נדחף, אלא כי דוחפים אותו. כבר הספקתם להכיר אותו ולהבין שהוא ממש לא לוקח את המקום שלו באלימות, אבל הוא בהחלט נמצא בעמדת מנהיגות טבעית שגורמת לכולם לרצות אותו בפרונט של הקבוצה.

עכשיו תקשיבו. אנשים שעסוקים הרבה באחרים ונמצאים במקום חברתי טוב לא תמיד מספיק מודעים לעצמם. הם נוטים לפעמים להעריך את עצמם יותר מדי, ולא ממש להכיר את החולשות והמקומות הקשים שלהם. אבל מוטי הוא מין תמהיל מיוחד של מישהו שמאוד חושב על אחרים אבל גם מאוד מודע לעצמו - מכיר את החוזקות והחולשות שלו. ממש מרגש לראות את המודעות העצמית שלו.

בקיצור, ברור לי שאחרי שגם אתם תכירו את מוטי אתם תראו את מה שאני רואה. ושוב, לא בקטע של פרשנות, אלא רק עובדות יבשות. מוטי הוא פשוט יהודי יוצא דופן ומיוחד.

אתם הבנתם את זה?

כמו המרגלים.

השאלה היא לא מה ראיתם,

אלא דרך אילו משקפיים הסתכלתם.

איזה מנוול מוטי הזה, פשוט לא ייאמן. באמת שאין לי משהו אישי נגדו, אבל העובדות מדברות בעד עצמן. ושוב אני רוצה להדגיש - זו לא פרשנות של המציאות, אלו רק עובדות יבשות.

מהרגע שהוא קם בבוקר הוא בטוח שהוא מלך העולם, זה מתחיל ב: "אחי, אתה עושה לנו איזה קפה קטן?", ואחר כך לאורך כל היום אתה מקבל כל מיני סינגורים קטנים בסגנון: "צדיק, תעביר רגע את הגמרא", ועוד כל מיני כאלה. בקיצור, נצלן מדרגה ראשונה שהעולם עוד לא ראה.

חוצמזה שהוא תמיד צריך להבליט את עצמו בהגזמה, משהו פחד. כולם יושבים ביחד בכיתה ויש רעש סביר של כיתה, ואז מוטי מגיע וכולם צריכים לשמוע שמוטי כאן. הוא נכנס בקולי קולות, עושה רעש של עדר פילים במצב מתקדם של מנוסת בהלה, ודואג שלא יהיה אף אחד באזור שמפספס אותו.

גם ביחסים עם המורים הוא לא מפסיק להתחנף. כל המורים מעריצים שלו כי הוא יודע להגיד לכל אחד בדיוק את מה שהוא רוצה לשמוע. ממש פוליטיקאי. אם ראש הישיבה נכנס לכיתה ואומר שקרה כאן משהו חמור, הוא מיד ידאג להדגיש כמה הדברים חמורים. אם מורה שואל שאלה הוא מיד שולף את התשובה שהמורה רוצה לשמוע. רוצים שהוא יהיה נחמד? הוא נחמד, רוצים שהוא יהיה רציני? הוא רציני. ממש רובוט.

קופון הנחה ל-3 ימים!
קוד קופון: מדרשת קיץ

כנסים

לתת לעצמך הזדמנות להיות חלק מבית מדרש מדרש ארז
ולהטעין את הימים במתקנת ארז

מדרשת קיץ

מעיינותיך

שולי אביטבול

חורב משה שילת

חורב זאביק הראל

חורב יובל מיטלמן

כנסים

סבב ב

לגילאי 18-28

ג' ה' אלול | 450₪-500₪

סבב א

למסיימות שביעית-שמינית

ה'ז' אב | 300₪-350₪

מערכת שיעורים מגוונת | סדנאות יצירה ותנועה | אירוח מלא

< סרקי להרשמה

מדרשת מעיינותיך
כפר חב"ד | 054-9210131

משפחת הורביץ

תודה!

המילואימניקים
של כולנו

צה"ל
של כולנו

נקודת האפס

של התחדשות ועשייה, אנחנו כל הזמן עסוקים במה שלא עובד.

עם ישראל עומד רגע לפני הכניסה לארץ ישראל ושולח מרגלים. הם מגיעים אל הארץ ומסתכלים בה, אבל במקום לפגוש את הקומה החדשה, את כל מה שצריך להתקדם ויכול להשתפר ולהתעלות בזכות העלייה הזו, הם רואים את כל מה שאין. את כל הטוב הם פוגשים כחסרונות, ואת כל מה שיכול לצמוח הם פוגשים כאבדון. איך זה קרה להם? איך קרה שעם ישראל האמינו לזה, ומה קרה למרגלים שהאמינו במה שהם אמרו?

בחסידות מסבירים שהקושי לראות את ארץ ישראל היה קושי לרדת מהעולם הרוחני של המדבר. גדולי האומה נבהלו מהיכולת הזו של ארץ ישראל. לחיות ולצמוח, לחרוש ולזרוע, להיכשל ולצמוח שוב. אבל איך האמינו להם בני ישראל? איך הם הלכו שולל אחרי המבט המבוהל הזה? הרי הם הכירו את משה רבנו, והספיקו לראות את יד ה' המוליכה אותם לטובה במדבר.

לא מזמן הייתי בתרגיל בו התבקשתי לתאר את שביעות הרצון מתחומים שונים בחיי - לצייר לעצמי מעין מפה שבה יש כל מה שחשוב לי, ולציין כמה אני שבעת רצון בכל תחום מ-1 עד 10. כשסיימתי את המיפוי, הופתעתי בעיקר מדבר אחד: הערכת חסר.

הופתעתי כמה המבט הזה על החיים, זה שמחפש ומבקש מה עוד לשפר, גורם לי להביט על מה שחסר. איך בטעות המבט שרוצה לברוק במה אני רוצה להתקדם מגלה בתוכי את העין השלילית, זו שסופרת ורואה את מה שחסר ולא עובד.

הופתעתי. אני שמחה בחיי, ושבעת רצון ברוב התחומים פחות או יותר (ויודעת שרוצה להתקדם כמובן), אבל חוויית החיים היא טובה, תודה לה'. אז למה פתאום במבט הכולל אני רואה מה שאין?

כשאנחנו מסתכלים ומנסים להתקדם, אנחנו עלולים להיכנס למכשול לא פשוט. לא לראות את ההתקדמות שהלב רוצה בה, אלא למצוא את כל מה שלא עובד. ואז במקום להתמלא בחשק ורצון, בהבנה

המרגלים התחילו מהטוב. הם אמרו "גם זבת חלב ודבש היא וזה פרייה... אפס כי עז העם".

נכון, יש בה הרבה טוב, היא גם זבת חלב ודבש, וזה הפירות שלה... אבל.

עם ישראל שומע את הטוב, וליבו נפתח אל הטוב, אבל האפס, האבל הזה, גורם לו לחשוב שאולי בעצם לא.

כמה פעמים גם אנחנו מביטים אל המציאות במבט של אפס. נכון, יש הרבה טוב... אבל!

נכון, התקדמתי הרבה בעבודה העצמית שלי, אני מגיבה יותר כמו שרציתי... אבל! נכון, הילדים שלי טובים, מתוקים ומקסימים... אבל! נכון, אני אמא שאכפת לה ורוצה ומשקיעה בזה ובוזה... אבל! הזוגיות שלי טובה ומבורכת... אבל! גם העבודה טובה... אבל! כמה טוב, וכמה אבל...

אולי במקום אבל, במקום לומר לעצמנו "אפס כי..." - נעשה אחרת? יש שיטות שונות לחשב ציונים למבחן. שיטה אחת מורידה נקודות, הכל מתחיל מ-100, וכל טעות מורידה נקודות מהסך הכולל, ולעומתה שיטה שנייה מוסיפה נקודות. אנחנו אוספים את מירב הנקודות על כל שאלה, ומחברים הכל יחד.

לכאורה נראה שיותר טוב להתחיל ממאה, כל אחד הוא מאה בפוטנציאל, אבל אז אנחנו כל הזמן בחוויה של חיסרון. היה יכול להיות מאה אילו רק...

אבל באמת להתחיל מאפס זה סוד גדול. אנחנו מגיעים עם מבט בעיניים שמחפש את הטוב. כמו שאומרים כלב ויהושע: "הארץ אשר עברנו בה לתור אותה" - אנחנו מחפשים יתרונות!

המבט הזה על החיים שלנו, מבט שמחפש יתרונות, הוא מבט שכולו מתנה. יש לנו כל כך הרבה תחומי חיים, בואו נתור בהם - נטייל ונחפש יתרונות. נחפש מה יפה, מה טוב, מה מאיר ומה מוצלח. מה מיוחד ומה מבורך... זה לא יקטין את הרצונות שלנו. זה רק יגדיל. טוב גדל מתוך טוב. טובה הארץ מאוד מאוד.

נוסעות לאומן נסיעת נשים

מסע אל הלב ואל הצדיקים
אלון, מנצ'וב, הרסלה

עם עדה האזור

רביע עז ראשון
כ"ז-כ"ט תמוז 8-12/7
לפרטים: ערה - 0524625473

משרד ההתיישבות
והמשימות הלאומיות

השירות
הלאומי
אזרחי

الخدمة الوطنية المدنية
The National Civil Service

משרתיים בחזית האזרחית

שבוע ההצדעה

לשירות הלאומי-אזרחי

כ"ט בסיוון - ג' בתמוז תשפ"ו | 14-18.6.26

אירוע הצדעה מרכזי

יום שני • ל' סיוון • 15.6.2026
17:30 • בריכת הסולטן, ירושלים

הרוחות שמנשבות בך

יהושע מילר מחשבות לפרשת השבוע מתורת הבעש"ט

להיאבק ולהידבק רוח ברוח

לפעמים לומדים ספר וזאת חוויה בעיקר אינפורמטיבית. אחרי הקריאה אני יודע מה המחבר הביע על הנושא. ככה גם כתיבה - אני יכול לרשום משהו שאני צריך לקנות או למלא שאלון או לעשות שיעורי בית, אבל יש פעמים שמבריק בדעתו של אדם רעיון וזה בוער בו, והוא רץ לרשום כי הוא נפעם מהגילוי. הרעיון הזה הוא המאפיין אותו, זו הרוח שלו. כאשר המילים הבוזרות האלה נקראות, אחרי שנה או אלף או אלפיים שנה, ואדם בוחר לצלול לתוכן ולתת להן להדהד בתוכו, הרוח מדבקת והוא מסתנכרן עם הרוח של המחבר. הוא מתלהב מהרוח של הדברים, קצת כמו שהמחבר נפעם מהם כשכתב אותם. המחבר קצת חי דרכו, כי מה שהיה חשוב לו, מה שבער בו, קעת בוער בכך אדם אחר. זה גוף אחר, אבל זה משהו מאותו הרוח.

...ואפשר לומר כי זהו בחינת השתטחות על קברי צדיקים, כי דיבורי הצדיק שם הוא קבור, וטמון החיות שלו כאמור. וזה הלומד, בהיכנסו עם החיות ומוחין שלו לתוך החיות ומוחין של הצדיק ש[הוא] טמן בדבריו, נקרא אתדבקות רוחא ברוחא, ושפתותיו דובכות בקבר, כנודע זה מדברי הבעל שם טוב נשמתו בגנוי מרומים. ונקרא בחינה זו השתטחות על קברי הצדיקים, שהן דבריהם שלומד ומזכיר היום הלומד, ולכך מחיה מוחין של אותו הצדיק והבן :

כמו השתטחות על קבר של צדיק, ההיצמדות לגוף שפעם פיעמה בו רוח האופיינית לו, ככה גם הצלילה לתוך המילים של הצדיק, מילים שנכתבו מתוך רוחו של הצדיק, שיכולים שנית להוביל את הקורא חזרה אל הרוח הזאת. הרוח הזאת אף היא מדבקת, מסנכנת את רוח הלומד עם הרוח של המורה.

כלב היה ער לרוח. הרוח של העדה הייתה רעה ואיימה לעקור אותו. כלב ידע שאם הוא רוצה להישאר נאמן לרצון ה', ולרוח של משה השולח, זה לא יהיה מספיק לעמוד קשה כארו. הוא ידע שהוא צריך לדאוג לכך שתהיה עמו רוח אחרת, כדי להיאבק רוח ברוח. או הוא בא אל חברון, אל האבות, ודבק ברוח שלהם. וכך זה לא היה כלב מול עדה. זה היה רוח האבות המבקשים שבניהם ישוּבו למולדתם ויקיימו את הבטחות ה' אליהם, מול רוח חולפת.

זה גם מה שנתן לכלב את הכוח לעמוד על הבמה מול העם כולו, ולנסות לעצור את כדור השלג של הנרטיב השלילי של העדה הרעה. כי ברגע שדבקים ברוח אחרת, נוצר חיבור של אדם בודד אל רוח הגדולה מזאת הכלואה בגוף אחד. האדם נהיה הדובר של הרוח, שהיא על זמנית, ואז כל הרוחות שבעולם לא יצליחו להזיז אותו.

הטור הזה נכתב ממעמקי עזה. מסביב למוצב הפנימי הזה תלויות מדבקות על רוחם של חיילים שעברו כאן ועברו מאן. כולנו כבר שמענו סיפורים מפעמים על הגיבורים האלה, והליבה של הסיפורים היא לא בכוח הפיזי שלהם או בחשבון הבנק שלהם. המוקד הוא הרוח שפעמה בהם. לא פעם, כששומעים את המשפחה והחברים, השומע מגלה שגם בחייהם היה ברור שרוחם האדירה היא בעלת ממדים שבאמת גדולים מדי גם ככה להיכלא בגוף, ובאורח פלא רוחם הייתה שביה כאן.

כל מה שהיה יקר לנו באדם עוד קיים, אבל לא בצורה של אדם נושם. אלא הוא קיים, כפי שהבהיר הבעל שם טוב הקדוש למעלה כאן, טמון במילותיהם ובסיפורים שמשפחותיהם אוצרים. וכל אדם, כולל מי שלא הכיר אותם בחייהם, מסוגל להידבק ברוחם, אם יפתח את המילים כאילו הן אריות מתנה.

בימים אלו יש מיזם מבורך מאוד לאסוף את דבריהם, את רוחם של החיילים שנהרגו, ובין השאר להוציא ספר המקבץ את תורתם, ומאפשר לקהל הרחב לגלות את הרוח שלהם. מי שרוצה להיות חלק מהמיזם, ומי שבקשר עם משפחות של גיבורים שכתבו בכל עניין תורני (רק כתבים של הגיבורים בעצמם, ולא מה שכתבו עליהם או בעקבותיהם), לרבות כל סוג, אשמח שייצור קשר עם הוצאת מגיד - איילת השחר: 058-7903200. ועד היום בו יתקיים "באי הרוח ופחי בפרושים האלה ויחיו", נדבק ברוח שלהם.

הדבר הכי חשוב ומהותי הוא לא פעם גם מה שהכי חמקמק - והוא רוח הדברים. למשל, אם מארגנים חתונה או חגיגת בר מצווה, עמל רב כרוך בכל המשימות הלוגיסטיות של האירוע. בעלי השמחה משקיעים המון אנרגיה, זמן וכסף. אבל הם בעיקר רוצים שרוח האירוע תהיה רוח של חדוה, של התרגשות, אולי גם של קדושה. ואם יש איזה נושא בוער שנוכח באולם כמו קרנף בדיר טוויס, איזו היסטוריה משפחתית טעונה, או לחץ בגלל נסיכות לאומיות, זה יכול להעכיר את הרוח. גוף האירוע יהיה מתוקתק אך הרוח תהיה מתוחה או רעילה.

כמו רוחות סער ביום שגריר, גם את הרוח של אדם, של מפגש או של אירוע לא ניתן לראות בעיניים, אבל את ההשפעה של הרוח על כולם אפשר בהחלט לזהות. ולכן קורה שיש גם מאבק מודע על הרוח, כי ברור לכל שהרוח היא הרכיב החיוני. בטיול שנתי יהיו ילדים שיהנו ותשכון רוח של אחווה וכיף קליל, ולעומתם כמה ילדים יתחילו להתלונן וזה לאט לאט יתפשט. כי רוח זה דבר מדבק, עד שהרוח כולה מזוהמת.

בפרשת השבוע שאלת הרוח היא מרכזית. משימתם של התרים את הארץ מפורטת וברורה, אבל יכולים להיות פערים עצומים בין ההנחיות ובין הביצוע והדיווח, רק בגלל הרוח. אם הרוח והמהות של התרים היא לעזור לעם ישראל להיות מוכנים לצעוד פנימה, המסע שלהם יגלה חיזוקים לעם. ובמידה והרוח תהיה של חבלה בחלום הכניסה לארץ, המסע יצליח לרתום כל נתון, אפילו פירות עסיסיים ופלאיים, לטובת רוח חבלה זו.

אנחנו לא יודעים הרבה על הפרטים הטכניים של המסע הזה, כי זה לא כל כך חשוב. מה שמשנה זה הרוח. המסע מתואר בפסוק אחד בלבד - שנים עשר אנשים עולים ממדבר צין עד רחוב לבוא חמת, ואז התורה מנדבת עוד כמה נתונים - עולים בנגב כפי שמשעה ציווה, ואז אחד מהם בא לחברון, ואז כולם נחל אשכול. מי זה האחד הזה? רש"י כאן מפנה אותנו לתחילת ספר דברים, שם נאמר שכלב יקבל את הארץ שהוא דרך בה, וזה מתברר בספר יהושע כחברון, ואכן כלב נחל את אדמתו. מדוע מתוך התיאור הדל על המסע, הגיחה של איש אחד מקבלת יחס? בגלל הרוח.

ויעלו בנגב ויבא עד חברון. פירש רש"י שכלב הלך ונשתטח על קברי אבות. ובדורות האחרונים, כשלומדים דברי שום תנא וחסם מדברי הקדמונים - שהדבר ההוא הוא חיות ומוחין שלו - והאדם הלומד ומדבר דבריו מדבק ומכניס חיות ומוחין שלו לתוך הדיבורים, ונקרא אתדבקות רוחא ברוחא, ולכך מחיה אותו, שמכניס החיות בהדברים, שלכך אמרו (בכמות דצ"ז ע"א) שפתותיו דובכות בקבר..

מה את/ה יודע/ת על השקעה נדל"נית בדימונה?

נעם נכסים

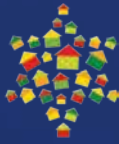
אמינות. מקצועיות.

העיר דימונה בתנופה כלכלית חברתית וחינוכית שלא נראתה כמוה מאז היווסדה. חברות הייטק, אנשי קבע ועוד רבים קבעו בה את מגורם.

בעיר הזדמנויות השקעה רבות עם אחוזי תשואה מהגבוהים ביותר.

במשרדנו מגוון דירות, בתים, קרקעות, מבנים מסחריים והזדמנויות השקעה מיוחדות.

התקשרו ותופתעו: 052-4538062

משרד האוצר
מעצבים את סדר היום הכלכלי

רשות מקרקעי ישראל

לוחמי ולוחמות המילואים, אחרי כל כך הרבה זמן רחוק מהבית זה הזמן לבית משלכם

בואו ליהנות ממהטבה המגיעות לכם:
הנחה על דירות ברחבי הארץ ועל קרקעות בפריפריה

לפרטים על הטבות נוספות
היכנסו לאתר המילואים

לפח

שלם וקח עוד היום אצלך בבית

מיחסי השמל

הרשת הזולה והמשתלמת בישראל

השרות הטוב
בישראל

התחייבות
למחיר הזול ביותר!

73 מרכזי
מכירה ושירות
בפריסה ארצית

TCL מסך 75" **TCL** 75" V6C NEW SMART TV 4K ULTRA HDR V6C 75" 75V6C

במקום 2,990 ₪ **2,390 ₪**

JVC SMART TV 100" QLED 70" LT-100NQ7165W 100" 70" LT-70N7175

במקום 5,490 ₪ **4,990 ₪** במקום 1,990 ₪ **1,690 ₪**

CITYLIGHT SMART TV 60" 4K ULTRA LT-60N7175

במקום 1,490 ₪ **1,190 ₪**

TCL מסך 55" **TCL** 55" SMART TV 4K ULTRA HDR V61C 55V61C

במקום 1,490 ₪ **1,290 ₪**

ELECTRA מסך 43" **ELECTRA** 43" SMART TV 4K ULTRA ELN43VS

במקום 899 ₪ **799 ₪**

SAMSUNG מסך 98" **SAMSUNG** 98" SMART TV 4K ULTRA Crystal UHD UE98DU9000

במקום 6,990 ₪ **5,990 ₪**

LG מסך 65" **LG** 65" SMART TV 4K ULTRA 2025 OLED65CSSVA

במקום 5,590 ₪ **4,590 ₪**

SAMSUNG SMART TV 75" UE75U8000F 70" UE70U8000F 65" UE65U8000F

במקום 3,190 ₪ **2,590 ₪** במקום 2,895 ₪ **2,190 ₪** במקום 2,290 ₪ **1,949 ₪**

SAMSUNG 65" UE65U8000F Crystal UHD

במקום 2,290 ₪ **1,949 ₪**

Hisense מסך 75" **Hisense** 75" SMART TV 4K ULTRA 75E79Q

במקום 3,790 ₪ **2,990 ₪**

TCL SMART TV 85" 85T8C 98" 98T8C

במקום 5,490 ₪ **4,590 ₪** במקום 7,990 ₪ **6,590 ₪**

מחשב נייד MacBook Neo Apple A18 Pro chip 6-core CPU 5-core GPU 8GB 256GB SSD

2,229 ₪

Apple iPhone 17e 256GB

2,549 ₪

SAMSUNG Galaxy A36 128GB 5G

1,039 ₪

xiaomi Redmi 15C 256GB 8GB RAM

599 ₪

SONY ערכת משקפי מציאות מדומה מציאות מדומה SONY PLAYSTATION VR2

במקום 1,799 ₪ **1,549 ₪**

Falcon קורקיט חשמלי Falcon A10

במקום 1,099 ₪ **899 ₪**

SONY אודניות גיימינג אלחוטיות SONY PULSE ELITE

במקום 599 ₪ **439 ₪**

baseus אודניות אלחוטיות Bass BP1 NC TWS Earbuds

במקום 199 ₪ **99 ₪**

DREAME שואב אבק ומקוצץ רובוטי Dreame D20 Ultra

במקום 2,190 ₪ **1,990 ₪**

roborock שואב אלחוטי שוטף Roborock F25 Ace

במקום 1,890 ₪ **1,490 ₪**

tineco שואב ושוטף רצפות אלחוטי חכם Tineco iFloor 5

במקום 990 ₪ **788 ₪**

JBL מקול אלחוטי נייד JBL Flip 7

במקום 409 ₪ **349 ₪**

hp מדפסת ציבוענית אלחוטית משולבת DeskJet 2910 All-in

במקום 279 ₪ **209 ₪**

ELECTRA מאוורר מגדל מעוצב זרימת אוויר חזקה אלקטרה

במקום 499 ₪ **379 ₪**

אלקטרה מאוורר תקרה ותאורה 52" מנוע DC + שלט

במקום 449 ₪ **349 ₪**

אלקטרה קטלן יתושים עם תאורת LED 2X9W

במקום 299 ₪ **249 ₪**

SENSOR מאוורר רצפתי 16"

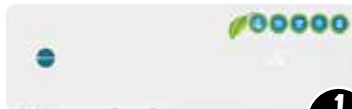
במקום 139 ₪ **99 ₪**

Selmor מאוורר עמוד 16"

במקום 99 ₪ **79 ₪**

מזגן עילי

TADIRAN ELECTRA AIR TORNADO
Haier SENSOR TCL
ELCO SAGA Coolair

החל מ- **799 ₪**

כ"ס 1

החל מ- **999 ₪**

כ"ס 1.25

מזגן נייד

TORNADO
ELECTRA AIR
TADIRAN
SAGA SENSOR
ELCO

החל מ- **699 ₪**

מקפיאים

SAMSUNG
Blomberg Hisense
Haier LIEBHERR

החל מ- **499 ₪**

SAMSUNG
מקרר טריפל
3 דלתות מקפיא
תחתון סמסונג
RF57C5100SL
במקום 5,890 ₪
5,690 ₪

אלקטרה
מקרר מקפיא
עליון אלקטרה
EL675W
במקום 3,850 ₪
2,890 ₪

מקרר 4 דלתות
מקפיא תחתון
500 ליטר
RNF-600GA-BSS
במקום 1,990 ₪
1,990 ₪

אלקטרה
מקרר אלקטרה
4 דלתות
מקפיא תחתון
362 ליטר
EL400W
במקום 1,990 ₪
1,790 ₪

אלקטרה
מקרר
מקפיא עליון
אלקטרה
206 ליטר
EL217W
במקום 899 ₪
699 ₪

Haier
מקרר האייר
4 דלתות
זכוכית שחורה
HRF 825FB
במקום 8,250 ₪
7,790 ₪

BOSCH
מדיח כלים
רחב
13 מערכות
כלים
SMS2HTW02E
במקום 2,590 ₪
2,490 ₪

אלקטרה
מדיח כלים
רחב
צג דיגיטלי
EL2006BL
במקום 1,290 ₪
990 ₪

Electrolux
תנור אפיה
בנוי
אלקטרוקוסט
EOH3101X
במקום 1,690 ₪
1,549 ₪

BOSCH
כירים אינדוקציה בוש
חד פאזי
אינדוקציה
PUE611BB5E
במקום 1,990 ₪
1,690 ₪

SAMSUNG
מכונת כביסה
9 ק"ג
פתח חזית
סמסונג
WW9STA046AH
במקום 2,250 ₪
1,990 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
12 ק"ג
פתח חזית
אלקטרה
EL1200
במקום 2,149 ₪
1,790 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
7 ק"ג
פתח עליון
אלקטרה
EL10070
במקום 1,690 ₪
1,345 ₪

מכונת כביסה
8 ק"ג
פתח חזית
1-8 ק"ג
GL8 - WMQ8W
במקום 1,190 ₪
899 ₪

אלקטרה
מכונת כביסה
פתח חזית
אלקטרה
EL60
במקום 749 ₪
699 ₪

DeLonghi
מכונת קפה
אוטומטית
לדוגי
ECAM292.81.B2
במקום 2,590 ₪
2,349 ₪

אלקטרה
מכונת קפה
טוחנת
אלקטרה
3565
במקום 1,490 ₪
990 ₪

אלקטרה
מיקסר עוצמתי
מקצועי
דיגיטלי
אלקטרה
1300W
קערה בנפח 8 ליטר
MK-8908
במקום 690 ₪
599 ₪

NINJA
מעבד מזון
PROFESSIONAL
BN675
במקום 919 ₪
729 ₪

Sauter
כירים גז
זכוכית
קריסטלית
סאוטר
SHG6002 B/W
במקום 999 ₪
849 ₪

ELECTRA
בר מים וקרח
משלב 3 ב 1
מים חמים/קרים/קוביות קרח
במקום 1,490 ₪
1,290 ₪

ELECTRA
בר מים טאצ'
מכשיר
סודה טריים
מתנה
RXW-210
במקום 1,590 ₪
1,490 ₪

ELECTRA PRO
גריל מקצועי חשמלי לצלייה + ניסוי
מדפי צד מתקפלים
עוצמתי במיוחד
3000 וואט
KYS-203A
במקום 1,490 ₪
1,290 ₪

SENSOR
מכונת בוד
וגלידה
SE-TTSM-A02C
במקום 488 ₪
389 ₪

אלקטרה
מכונת קרח
נפח 1.1 ליטר
אלקטרה
GSN-Z6Y1
במקום 299 ₪
249 ₪

SENSOR
מצנן אוויר
מונע עוצמתי
לקירור מהיר
SE-23AR
במקום 299 ₪
249 ₪

SENSOR
מצנן אוויר
מיני
SE-4R
169 ₪

שעות פתיחה: בימים א'-ה': 09:30-21:30 שישי וערב חג: 09:00-15:00 מוצאי שבת וחג: חצי שעה מצאת השבת עד 23:00
בתוקף עד- 8.6.26 או עד גמר המלאי, המוקדם מביניהם | ט.ל.ח. | מינימום מלאי 10 יחידות, בכפוף לתקנון המופיע
בחנויות | התמונות להמחשה בלבד | המחיר הקודם של המוצר שבמבצע היה בתוקף לפחות יום

הרב אסי רוט (52) נולד בנתניה. בצעירותו למד והתחנך בישיבת בני עקיבא בעיר והמשיך את מסלול לימודיו בישיבת ההסדר בשילה. לאחר נישואיו עבר להתגורר במצפה יריחו, ובמשך שנתיים שקד על התורה בכלל האידרא בראשות הרב מנחם ליבמן.

בשלב מסוים הזדמן לו לכהן כרב מג"ב רמון במשטרת ישראל. אך בתקופת הגירוש מגוש קטיף, לאור סירובו ליטול חלק בביצוע הגזרה, התפטר מתפקידו.

שנים ספורות לאחר מכן התיישבה משפחת רוט ביישוב בית אל, ולאחר עוד כמה תלאות מקצועיות הגיעה לפתחו הצעה למשרה חינוכית בישיבת בני עקיבא שבמטה בנימין. מי שהחל את דרכו החינוכית במשרה קטנה, טיפס במהירות לתפקיד סגן מנהל בו הוא מכהן עד היום.

הדבר הראשון שעלה בראש שלי כשהתחלתי לעכל את האירוע", אומר הרב אסי רוט, "הוא שנשאיתי בחיים בנס, ועלי לזכור שהקב"ה השאיר אותי כאן כי כנראה יש לי עוד מה לעשות בעולם. לא התעסקתי כלל בשאלות ה"למה?" ו"מדוע?", אלא "מה עושים עכשיו?" זו המציאות, כך הקב"ה רוצה שיהיה. לא נלחמתי במציאות, והשלמתי עם המצב שלי באמונה גדולה והודאה לה', בשמחה ובאופטימיות, ובמיוחד כשהרגשתי מפעם לפעם שיש התקדמות, ולו הקטנה ביותר".

המסע הנוכחי בחייו של הרב אסי רוט כשברים פיזיים, מלווים בכאבים עצומים, אבל יותר מכך הוא מהווה שיעור מפעים על השגחה ניסית מופלאה ויכולת אנושית מיוחדת להתעקש לראות את הטוב גם מתוך תהומות השבר.

אמונה עם חוט שדרה

רגע הנפילה הכואבת היה גם האות לפתיחת המסע החדש בחייו > מה קורה לאיש חינוך ומשפחה אנרגטי שמוצא את עצמו באמצע החיים נזקק לעזרה על כל צעד – תרתי משמע? > הרב **אסי רוט** מגולל את קורות המסע הגופני והנפשי שחוה – מסע שהפך לטורי אמונה וחינוך שקוראים להסתכלות מחודשת על הנוער המתבגר לנו בין הידיים

ישראל שוחט

“ברגע שנכנסתי לחינוך ראיתי שזה ממש בשבילי”, מציין הרב אסי, “המקום הנכון והמדויק ביותר עבורי. ראיתי בעבודה שלי שליחות, ומשנה לשנה התפקיד שלי הלך והתרחב. השתדלתי לא רק ללמד אחרים אלא ללמוד ולהתפתח בעצמי. רכשתי תואר שני בניהול מערכות חינוך לצד תואר בספרות ותושב”ע, וכיום אני לומד לימודי אבחון ואימון בקשב וריכוז.

“בעבודה החינוכית שלי, אני מנסה להשפיע ולגרום להביט בצורה שונה על בני הנוער. לראות אותם באור יותר אופטימי וחיובי. לנסות להסתכל עליהם מזווית שתאפשר להכיל גם את בני הנוער שבדרך כלל לא מצליחים לגדול בתוך מסגרת, ולהרים ולהצמיח אותם בתוך המסגרת הקיימת”.

משבר וצמיחה

“בשנה שעברה”, שוטח הרב אסי את סיפורו, “בשלהי חודש שבט, אחרי לילה חורפי במיוחד שבו התפוצצו פקקי הקולטים כמעט בכל הישוב, עליתי בכוחות עצמי לגג בשביל להחליף את הפקקים.

“זו הייתה פעולה די שגרתית ומוכרת עבורי. עליתי על סולם, ובסוף הטיפוס כשאני ניצב בגובה של 4.5 מטרים, הסולם החל להחליק מתחתי ונפלתי בעוצמה אדירה אל רצפת המרפסת על אגן הירכיים. בנס – הראשון בשרשרת הניסים – הרגל שלי נתפסה בסולם וכך נמנעה נפילה מסוכנת על הראש.

“ספגתי חבטה וזעזוע ופוניתי עם כאבים עצומים לבית החולים הדסה הר הצופים. בבדיקות ראשוניות לא ראו משהו מיוחד, רק מאוחר יותר בבדיקת סי.טי. התגלה הנזק העצום: ריסוק של חוליה וזיז בעמוד השדרה, קרעים בשרירים וברקמות מסביב לאותה חוליה ושבר באגן. חוט השדרה היה חשוף לגמרי, כשהשברים לחצו עליו בצורה מסיבית. בנס של ממש, חוט השדרה לא נפגע

הסולם בחצר משפחת רוט, במיקום המדויק ממנו נפל הרב אסי.

**כשנפגשתי שוב ושוב עם
רופאים שסיפרו לי שהם
מכירים אנשים שחוו נפילה
כזו ואצלם זה הסתיים בצורה
כואבת ודרסטית יותר, חדרה
לתוכי יותר ויותר התובנה
שהקב"ה בחר שאמשיך את
החיים ואת הדברים שאני
עוסק בהם**

חוויות מהתהליך האישי שעבר עליו והמחשבות שחלפו בראשו, וגם לתמצת את משנתו החינוכית (ראה מסגרת) שנבנתה לאורך 17 שנות ניסיון. את הרעיונות הוא שיתף עם בני משפחה וחברים, ואלו הפיצו אותם הלאה כשקהלים שונים מגלים בהם עניין רב.

הקטעים האישיים שזורים בדברי אמונה עזה, ומספקים הצצה לרגעי ההתמודדות המאתגרים. באחד מהם, מהימים הראשונים לתהליך השיקום, נכתבו הדברים הבאים תחת הכותרת 'פציעה':

בהתחלה נדמה שהשמים נופלים עלינו,

בשנייה אחת החיים משנים כיוון...

מאיפה מתחילים?

עצמות מרוסקות, רופאים בכירים, ניתוח מורכב, שיקום...

והכאבים... הכאבים...

מה לנו ולזה?

מה קורה כאן?...

לאט לאט מבינים את גודל הניסים,

בתוך כל זה רואים את קרני האור,

והרגליים לא השתקנו.

"אמנם הנזק היה עצום והאירוע עדיין מגביל אותי עד היום, ויארך זמן עד שאשתקם לגמרי, אבל חסדיו הגדולים של הקב"ה באו לידי ביטוי כבר בשעת מעשה גם בעובדה שאשתי הייתה בבית באותו בוקר, וכך שמעה את הנפילה והזעיקה את כוחות ההצלה, וגם בהמשך שחוט השדרה לא נפגע על אף טלטולי הדרך. לימים, כשנותחתי, מנהל חדר הניתוח לא האמין שאני עדיין מזיז את הרגליים.

"במשך הזמן, כשנפגשתי שוב ושוב עם רופאים שסיפרו לי שהם מכירים אנשים שחוו נפילה כזו ואצלם זה הסתיים בצורה כואבת ודרסטית יותר, חדרה לתוכי יותר ויותר התובנה שהקב"ה בחר שאמשיך את החיים ואת הדברים שאני עוסק בהם - מה שהעניק לי תחושת שמחה, הודיה לה' ואופטימיות".

בתוך כך, החיים של הרב אסי השתנו לבלתי היכר. איש החינוך המסור והאנרגטי, מצא את עצמו שוכב וסובל מכאבים נוראים. המשפחה, הילדים וצוות הישיבה שבה לימד התגייסו לעזור ולתמוך בכל דרך אפשרית, עטפו אותו בחום ועשו הכל כדי להביא לשיקומו והחלמתו.

בהמלצת הרב פירר נעשו ניסיונות להגיע אל מנתח מומחה, מהשורה הראשונה בארץ, על מנת שיערוך לרב אסי ניתוח מכריע להצלת עמוד השדרה. ואכן, יד ההשגחה הובילה לכך שהרופא הזה יהיה המנתח התורן ביום הניתוח. באותו יום משמעותי, רבים הרבו בתפילות ובהקדשת מעשים טובים לרפואתו, וב"ה הניתוח עבר בהצלחה. עמוד השדרה קובע עם מוטות וברגים, והרב אסי החל את תהליך השיקום שנמשך עד היום.

לדאות את הטוב

החלל הפנוי שנוצר אצל הרב אסי במהלך חודשי השיקום, פינה לו זמן לממש את אהבתו לספרות וכתביה. הוא החל לרשום לעצמו

**+ הסמכה לרבנות
+ קריירה מובטחת
+ שירות קבע משמעותי!**

הצטרף לתכנית אנשי חיל

של הרבנות הצבאית ומסודות אריאל

התכנית כוללת:

- ✔ הסמכה ל"יורה יורה" מטעם הרבנות הראשית לישראל
- ✔ לימודים מעמיקים ורלוונטיים, עם דגש על יישום מעשי
- ✔ העשרה מקצועית ומנהיגותית
- ✔ מסגרת קהילתית, ליווי אישי וסביבה תומכת
- ✔ שירות קבע מובטח לבוגרים
- ✔ לימודים מלאים על חשבון הצבא + מלגה גבוהה

תנאי קבלה:

- ✔ עד גיל 26
- ✔ לאחר שירות החובה הצבאי
- ✔ לאחר או במהלך לימודים בישיבה/מכינה

הרישום
למחזור ד'
בעיצומו!

למידע ורישום חפש:
"תכנית אנשי חיל"
ברשת

תואר שני במכללה ירושלים

93% מסיימים את התואר השני
מיד בסיום תקופת הלימודים

מסלולים נפרדים
לנשים ולגברים

למידה היברידית
מותאמת אישית

מובילים
במספר
הסטודנטים מבין
כלל המכללות
בארץ!

1+1 תעודות נלוות לתואר: גישור/הוראה מתקנת/תזונה נכונה ועוד

שנה אחת! < יום בשבוע
החזר שכר לימוד לזכאי משרד החינוך

**הוראת
המדעים
והמתמטיקה**

טכנולוגיה מתקדמת ויישומית

+ תעודה בהדרכה
לתזונה נכונה

**הוראת מחשבת
ישראל ותושב"ע
בין תחומי**

לנשים - ביבליותרפיה

+ תעודה בכלי גישור

גברים - מנהיגות רבנית

+ תעודה רבני קהילות

**ניהול וארגון
מערכות חינוך**

עיצוב זהות וסימולציות בניהול

+ תעודה בהוראה מתקנת

ייעוץ בית ספרי / פרטי / קהילתי
+ תעודת הדרכת הורים טיפולית

*לימודים עד פסח תשפ"ח

**ייעוץ
חינוכי**

• מלגות והנחות •

את החיבוק החם של הקב"ה שלא עוזב אותנו לרגע, את החסדים הגדולים, את המשפחה שאיתנו,

את הכוח להתמודד ולהתקדם באמונה, בשמחה ובאופטימיות.

"בטבעי אני אדם מאוד שמח ואופטימי, אחד שתמיד יודע לצאת מכל מצב, גם כזה שנחת בהפתעה", משתף הרב אסי. "לאורך כל התקופה הזכרתי לעצמי שתחושת הקורבנות היא עניין שנתון לבחירה, והבחירה היא בידניו. הבנתי שעלי לחפש לראות את כל הניסים והחסדים העצומים של הקב"ה למרות המכה הכואבת, ולהישאר שמח, אופטימי וחיוני, דבר שיקרין וישפיע גם על הסביבה הקרובה והרחוקה וייתן לכולם כוחות להמשיך למרות החיסרון הזמני.

"אני זוכר סיטואציה שהתרחשה כשחזרתי הביתה אחרי הניתוח הראשון. ניסיתי לשכב לישון, אבל היו לי כאבים בכל הגוף. בכל מקום היו לי שרירים תפוסים, סימנים כחולים ומה לא. רגע קצה של ממש. פנתי לקב"ה ואמרתי לו: 'אני לא יודע מה אתה רוצה ממני, ואני לא יודע למה הבאת אותי לזה, אבל אני גם לא שואל למה. מה שאני יודע זה שאני לעולם לא עוזב אותך, ולא ארד באמונה ובביטחון שלי במאומה'.

"בינינו, כל אחד במהלך חייו עלול לחוות פגיעה או סבל כלשהו - במגוון רחב של תחומים ובדרגות כאב שונות, אבל תמיד תמיד ההחלטה איך להגיב תלויה אך ורק בנו. בנוסף, צריך לזכור שהחיים של כולנו מזינים ומשפיעים זה על זה. אם אתה בשמחה, זה משפיע ומקרין לטובה על כל המשפחה והאנשים שנמצאים סביבך."

קמנו ונתעודד

לאחר ארבעה חודשי שיקום, כשכבר היה נראה שנסללה הדרך הבטוחה להחלמה, נדרש הרב אסי לניתוח נוסף ומורכב יותר - דבר שהאריך מחדש את פרק זמן השיקום על כל מגבלותיו. אבל גם

כל אחד במהלך חייו עלול לחוות פגיעה או סבל כלשהו - במגוון רחב של תחומים ובדרגות כאב שונות, אבל תמיד תמיד ההחלטה איך להגיב תלויה אך ורק בנו

העובדה הזו לא ערערה את תחושת האמונה והביטחון הפנימי שלו. "מעבר להימשכות התהליך והקושי של הכאב הפיזי", משתף הרב אסי, "החלק היותר קשה בשיקום נעוץ בשינוי הסטטוס האישי. אני אדם שעובד כסגן מנהל בשיבה תיכונית גדולה - עבודה 24/6 כולל מוצ"ש. גם בבית אני מאוד פעיל ולא נח לרגע, וגם כמעט ולא נעזר באיש. אני רגיל לעסוק כל הזמן במספר תחומים בו זמנית, ואפילו בבית הכנסת אני נושא בתפקידים כמו בעל תפילה ובעל תוקע בימים נוראים. "בתוך כל זה - פתאום השיקום חייב אותי במשך כל היום לשבת על כיסא, או לשכב, כולל לילות ללא שינה וכאבים עצומים במשך כל היום, עם כדורים חזקים מאוד שהצליחו להרגיע אך במעט את הכאבים. מצאתי את עצמי עם שטיפי דם כואבים כמעט בכל הגוף, עם קושי להתנהל ביום ועם צורך בקבלת עזרה כמעט בכל דבר. נוסף על כל זה, אני רואה מול עיניי את בני הבית עסוקים בעבודות שהיו חלק משגרת יומי, ואין לי יכולת לסייע להם פיזית כלל..."

"אם לא די בכל זה, נדרשה ממני גם זהירות עצומה ומחשבה רבה על כל צעד כדי לא למעוד או להזיק להחלמה - לא להתכופף בכלל, וגם לא להרים ולו את הדבר הקל ביותר. הבנתי שזו הולכת להיות תקופה ארוכה בבית, ובישיבה על הכיסא. החלמה איטית מאוד וכואבת". בקטעים נוספים שהעלה על הכתב מתקופת השיקום, נחשפת אותה התמודדות ארוכה ומפרכת לצד דברי חיזוק והודיה:

תאום, מעוצמת השבר, לאחר כחצי שנה, שוב נסיגה, ירידה לצורך

דרושה עו"ס/תומכת עו"ס

ליווי טיפול ושיקום נשים ונערות במצוקה באיזור חיפה והקריות תפקיד ייחודי המשלב עבודת שטח ובית. היקף המשרה: 75% (30 ש"ש) מינימום

דרישות התפקיד:

- הכשרה וניסיון בתחום הטיפול
- נסיון ומוכנות לעבודת יישוג (Reaching Out)
- יכולת הקשבה והכלה, 'ראש גדול'
- יכולת התמצאות במערכות בירוקרטיות
- רכב חובה ונכונות לנסיעות

סביבת עבודה חרדית/דתית הדרכה צמודה | תנאים מעולים

קו"ח לדוא"ל: drushim@yadl.co.il (משרה 301)

קושי ביציבות ובישיבה על כיסא או עמידה ממושכת.

“ב”ה כיום אני הולך על הרגליים בצורה רגילה”, אומר לסיום הרב אסי בסיפוק, “הכאבים יורדים אט אט וגם השבר מתרפא. מטבע הדברים אני עושה דברים קצת יותר לאט ונוהר מאוד. אני חייב להיזהר, אסור לי ליפול או לספוג מכה באזור הגב, כך שכל צעד ודריכה מחושבים. אני צריך להיות כל הזמן בערנות, אבל עצם העובדה שהצלחתי להשתקם – זה אחד הנסים הגדולים”.

הצמיחה של הרב אסי מתוך השבר, פשוטו כמשמעו, הפכה לסיפור השראה והעניקה תקווה לאנשים רבים במצבים דומים ושונים. היא הצליחה להביא אותם – ועכשיו גם אותנו הקוראים – לזכור שגם בתוך הסבל והקושי ניתן למצוא את האור.

על מקום העבודה המיוחד, ואנשי בית הכנסת שמחכים כבר שאחזור לתפקוד מלא, וכל הזמן דואגים להזכיר לי את חסרוני.

תודה על כל האנשים שמתעניינים ומתפללים ועוזרים אותנו בכל יציאה כדי לשאול בשלומי. תודה על הכוח והיכולת להתמודד עם הקשיים ולזרום מיד גם כשהכל משתנה בשניה אחת, ובמיוחד בחודשים האחרונים.

בבקשה שלא יהיו יותר קשיים ונסיונות, רק בריאות, כוח ושפע, ובתפילה לחזרה בקרוב לחיים הפשוטים והשגרתיים ללא הכאבים וההגבלות, ולהמשיך להודות לה מבריאיות שלמה וחוזק.

כיום, לאחר שנה וחודשיים של טיפולים ותהליך שיקום, הרב אסי חזר לתפקידו במלוא המרץ, על אף הכאבים וההגבלות שנמצאים ברקע בדמות

עליה, ניתוח נוסף, כאבים עזים, הגבלות, חולשה וקושי. אין שליטה ואין יכולת לתכנן שום דבר.

שוב התמודדות, והיערכות מחודשת, במיוחד לקראת החגים, ושוב האמונה והביטחון לא נשברים וצומחים למעלה. השמחה והאופטימיות נשארות בעוצמה, הרי ברור לי שזה חלק מתהליך ההחלמה המלאה שיתן עוד כוח וחוזק לגב.

ב”ה שהנסיונות הם מתוך חיים ועם משפחה מדהימה, ולא חלילה אחרת, הכל אפשר לתקן.

בקטע נוסף מתוארת הרכבת הרגשית והאמונית במלוא עוצמתה:

זה לא קל, זו תקופה ארוכה מאוד ולא פשוטה, כבר תשעה חודשים. זה נסיון מורכב ולא פשוט. כולם לא מבינים איך אני מצליח לשרוד עם מצב רוח טוב.

ובכל זאת,

אני תמיד שמח ומודה על מה שיש. על החיים, על האפשרות ללכת, על הראש שלא נפגע, על משפחה אוהבת ומסורה בשמחה בכל מצב, שנותנת הכל מכל הלב ותמיד בשמחה.

אני מרגיש מוקף באהבה ובהתעניינות ללא גבול מכל כיוון אפשרי – בבית, בישוב, בשכונה, בישיבה, בבית הכנסת, במכולת, בטלפונים והודעות, בביקורים תמידיים.

ובכל זאת,

אני שמח מכל רגע, לא מתלונן, אופטימי ללא גבול, רואה את הטוב שבכל דבר, שמח עם כל התקדמות ועושה מה שאפשר, משתדל לא להכביד ולבקש יותר מדי, למרות שאני יודע שכולם יעשו בשמחה כל מה שאבקש תמיד.

ובכל זאת,

לדעת שאם ה' השאיר אותי בחיים, אחזור למצבי הקודם. לראות ולדמיין את החיים שאחזור אליהם בהמשך, הרי ברור לי שאחזור לתפקיד כמו קודם ולתת הכל בשביל כולם, ולחזור לחיי שגרה כמו קודם, ולהוריד את העומס ממשפחתי.

תודה לה' על כל הטוב שיש מסביבי ובכל פינה.

על משפחתי המיוחדת והמסורה שאין כמוה בעולם, שעושה הכל בשבילי בכל המסע הזה, ותמיד בשמחה ועם לב רחב ונתינה אינסופית.

חינוך my way

המכללה האקדמית הרצוג מובילה את הדור הבא של מערכת החינוך בישראל באמצעות מגוון חוגים לתואר ראשון ושני, תוכניות לימוד עשירות, טכנולוגיות למידה מתקדמות וסגל מרצים מהשורה הראשונה

**מערכת
מלגות**
שנה ראשונה חנים
ומלגות ייחודיות לנכים

**מערכת
הסעות**
להגיע ללימודים באמצעות
מערכת הסעות בפרסיה ארצית

**תוכניות
מצטיינים**
תוכנית המקנה תואר
בשלוש שנים, ובחינם

**תעודות
מקצועיות**
אפשרות לתעודות
יישומיות בנוסף לתואר

חינוך מיוחד | לשון | אנגלית | אזרחות | תושב"ע | מתמטיקה | מדעי המחשב | מדעי הטבע
היסטוריה | לימודי אי"י | תקשורת | תנ"ך | מחשבת ישראל | ספרות - אפשרות לשלב עם לימודי משחק

תואר ראשון B.Ed. והסבת אקדמאים להוראה

יום
היכרות
כ"ט סיוון
14.6.26

הרצוג. לדעת. לחנך.

להרשמה: 077-9915242 או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

הורות בהתבגרות

הרב אסי רוט

קטעים קצרים ומכוננים מתוך הרשימות החינוכיות שראו אור

מרחק מקרב

יש הורים שרואים את גיל ההתבגרות כתקופה שחורה שצריך "לשרוד". הם מדברים על זה כמו על סערה שצריך לחכות שתעבור. אבל האמת היא אחרת: זו לא תקופה שיש לשרוד - זו תקופה שיש לעבור בה יחד.

גיל ההתבגרות הוא גשר. גשר בין שני עולמות: בין הילדות, שבה הכול ברור ומוגן, לבין הבגרות, שבה נדרש הילד לעמוד על רגליו שלו. אבל גשר, בניגוד לקיר, מחבר. הוא נבנה משני צדדים.

אם רק צד אחד הולך עליו - הוא מתנדנד. כך גם כאן: המתבגר עושה את צעדיו אל עבר העולם, אבל כדי להגיע לצד השני בביטחון, הוא צריך לדעת שמישהו עדיין עומד בצד שממנו יצא, ומחזיק את הקצה של הגשר בשבילו.

במשך שנים, הילד היה "שלנו". אנחנו החלטנו, הדרכנו, הגנו, תיקנו. אבל עכשיו מתחיל שלב חדש, הוא לומד להיות אדם בפני עצמו, ואנחנו לומדים לאהוב בלי להחזיק חזק מדי. זה שינוי לא רק עבורו, אלא גם עבורנו.

זו למידה של שחרור, של אמון, של הנכחה שקטה. זה להבין שהאהבה שלנו אינה נמדדת בכמה הוא "שומע לנו", אלא בכמה הוא מרגיש חופשי להיות הוא, לידנו.

לפעמים זה כואב, כי פתאום אין יותר ילד קטן לרוץ אליו ולפתור לו הכול. אבל כשאנחנו מצליחים לשבת צעד אחד מאחור, ולתת לו להתנסות, ליפול, ולחזור, אנחנו מגלים סוג חדש של קרבה. לא קרבה של תלות, אלא של אמון.

כמו כל מסע אמיתי, גם זה לא חלק. יש רגעים של בלבול, תסכול ותחושת אובדן: "הילד שלי משתנה, ואני כבר לא יודע איך לדבר איתו". אבל בתוך הכאוס הזה מסתתר גם יופי עצום.

יש את הרגעים הקטנים שמחזירים נשימה: הרגע שבו הוא חוזר אחרי מריבה קשה ומתיישב לידך, בלי מילים, רק נוכחות. הרגע שבו היא באה לבקש עצה "בשקט", כאילו כלום לא קרה. הרגע שבו אתה שומע ממנו צחוק חדש, צחוק של אדם בדרך להיות בוגר. הרגעים האלה הם עדות לכך שהקשר לא נעלם. הוא פשוט משתנה, גדל, מתעצב.

כשאנחנו רואים בגיל ההתבגרות תהליך צמיחה ולא "שלב מסוכן", הכול משתנה. אנחנו כבר לא פועלים מתוך פחד, אלא מתוך סקרנות. אנחנו לא שואלים "איך נשרוד את זה?", אלא "מה נוכל ללמוד מזה יחד?". וזה שינוי עצום. כי פחד סוגר, אבל סקרנות פותחת לב.

ברגע שאנחנו מאמינים שזו תקופה של בנייה ולא של אובדן, אנחנו מתחילים להקשיב אחרת, לדבר אחרת ולאהוב אחרת. אנחנו מפסיקים לראות את המרחק ככישלון, ומבינים שהוא חלק מהתנועה הטבעית של החיים. גיל ההתבגרות הוא לא מלחמה על שליטה, אלא הזמנה לאהבה בוגרת יותר. אהבה שמבינה ששחרור הוא לא ויתור, אלא ביטוי של אמון.

ואז, יום אחד, בלי הודעה מוקדמת, הוא יחזור. לא כילד שמבקש שיאחזו בו, אלא כאדם שבוחר לשוב, כי הקשר הזה נשאר חזק, חי ונכון. זה הרגע שבו נבין: לא רק הילד שלנו התבגר, גם אנחנו.

קל לחשוב שגיל ההתבגרות הוא תקופה שבה הילד משתנה. הוא מתרחק, מתנסה, מתפרץ, בודק גבולות, ואנחנו? נשארים באותו מקום, רק מנסים "להחזיק מעמד".

אבל האמת היא שזו תקופה שבה גם אנחנו נדרשים להתבגר מהורים. לא פחות ממנו - אנחנו בתהליך של שינוי.

הוא לומד להיות עצמאי, ואנחנו לומדים לאהוב בלי שליטה. הוא מתאמן בלפרוש כנפיים, ואנחנו מתאמנים בלאפשר לו לעוף מבלי לאבד את הקשר. זו לא רק תקופה של שינוי אצלו - זו תקופה של גדילה הדדית.

במשך שנים, התפקיד שלנו היה ברור: אנחנו יודעים, אנחנו מכוונים, אנחנו שומרים. אבל עכשיו הילד עומד מולנו כישות עצמאית, עם רצונות ודעות משלו.

אם ננסה להמשיך לנהל אותו כמו כשהיה קטן, נרגיש שהוא "בורח לנו מהידיים". וזה לא מפני שהוא מזלזל, אלא מפני שהשפה הישנה כבר לא עובדת. הוא לא זקוק שננהיג אותו - הוא זקוק שנקשיב לו. הוא לא רוצה הוראות - הוא רוצה שיח. זו הורות אחרת: פחות פיקוח, יותר אמון. פחות נאומים, פחות "חפירות" כלשונו, יותר הקשבה. פחות מאבקי כוח, יותר חיבור רגשי.

אנחנו כבר לא שומרים עליו רק מבחור, אנחנו שומרים עליו מבפנים, דרך קשר, אמון והבנה.

מתחת לחוצפה, לעצמאות המדומה, מסתתרים לעיתים פחדים שקטים: פחד מלאכזב, פחד מלאבד את אהבתנו, פחד מלהיות לבד. הוא אומר "עזבו אותי", אבל בתוכו מתפלל - "אל תעזבו אותי באמת". ולכן, דווקא כשהוא הכי מתרחק - זה הרגע שבו הוא הכי זקוק לדעת שאנחנו עדיין שם. הוא לא תמיד יאמר "אני צריך אותך". לפעמים זה יבוא בצורת מבט קצר, בקשה קטנה, או אפילו בוויכוח שנשמע טיפשי, רק כדי לבדוק אם עדיין אכפת לנו.

גיל ההתבגרות מאלץ אותנו לפגוש גם את עצמנו. הוא מעלה שאלות שלא שאלנו שנים: האם אני באמת סומך עליו? האם אני יודע להרפות? מה זה "להיות הורה" כשאי אפשר להחליט בשבילו יותר?

פתאום אנחנו מגלים צדדים שלא הכרנו בעצמנו. פחדים, רגשות של חוסר אונים, געגוע לילד הקטן שהיה. וזו הזדמנות גדולה: להתבגר גם אנחנו, להפוך להורים שקטים יותר, סבלניים יותר, אנושיים יותר.

הורות בוגרת אינה הורות רכה מדי או מוותרת. היא הורות שמבינה את ההבדל בין שליטה לבין השפעה. שליטה נעלמת ברגע שהוא סוגר את הדלת, אבל השפעה נשארת בלב. זו הורות שמבינה שגבולות נבנים מתוך קשר, לא מתוך פחד. זו הורות שמעדיפה הבנה על פני ענישה, שואלת לפני שמחליטה, ומקשיבה לפני שהיא מסיקה.

הילד אולי יאמר "אל תתערבו", אבל בלב, הוא תמיד זוכר מי היה זה שראה אותו באמת.

גיל ההתבגרות אינו רק תקופה שבה הילד צומח. זו תקופה שבה הקשר צומח. הוא לומד להיות אדם עצמאי, ואנחנו לומדים לאהוב אדם, לא רק ילד.

זה לא תהליך קל, אבל זהו תהליך מרשים. וכשהוא יסתכל יום אחד לאחור, הוא לא יזכור את הצעקות או את המריבות, אלא את זה שגם כשהוא איבד את עצמו, אנחנו לא איבדנו אותו.

רבני הציונות הדתית במכתב חריף נגד התערבות בג"ץ: "פגיעה בביטחון המדינה ואסון לצה"ל"

בעקבות דיון עמוק ומפגש חירום שנערך בביתו של נשיא ארגון 'תורת הארץ הטובה', הרב יעקב אריאל, בכירי הרבנים במגזר הלאומי משגרים מכתב תקיף וחריף: "התערבות בית המשפט בענייני ביטחון, הלכה, חברה וניהול סדרי המדינה מהווה חריגה מסמכותו". הרבנים קובעים כי שילוב לוחמות בשריון הוא איסור תורה חמור, ומזהירים מפני פגיעה אנושה ביכולת הגיוס ובחוסנו של הצבא.

מהלך משמעותי בהובלת ההנהגה הרוחנית של הציבור הדתי-לאומי: שורה של בכירי הרבנים בארגון 'תורת הארץ הטובה' חתמו על מכתב תקיף וחריף, המופנה נגד התרחבות סמכויותיה של מערכת המשפט בענייני הביטחון, הצבא וזהותה היהודית של המדינה. המכתב נוסח בעקבות פגישת רבנים מיוחדת ודיון עמוק שנערך לפני מספר ימים בביתו של נשיא הארגון וזקן רבני המגזר, הרב יעקב אריאל. הרבנים התכנסו והבהירו את עמדתם "מתוך דאגה עמוקה לציונה ולביטחונה של מדינת ישראל" בענייני השעה.

במוקד המכתב החריף עומדת ביקורת נוקבת על מה שהרבנים רואים כחריגה שיטתית של מערכת המשפט מסמכותה, תוך פגיעה בסטטוס-קוו הנהוג במדינה. לטענתם, פסיקות בג"ץ בענייני ביטחון, חברה וניהול סדרי המדינה אינן רק עניין משפטי, אלא בעלות השלכות הרסניות בשטח ובחזית.

במכתבם מאשימים הרבנים כי "התערבות בית המשפט בענייני ביטחון, הלכה, חברה וניהול סדרי המדינה מהווה חריגה מסמכותו ופגיעה בסטטוס-קוו". הם מזהירים בצורה ישירה כי "פסיקות אלו מסכנות את חיי הלוחמים, פוגעות במרקם החיים הציבוריים של אזרחי ישראל, ומייצרות עימות פנימי מהווה סכנה לאומית חמורה". כמו כן, הם מעניקים גיבוי רשמי ומלא לעצמאותה של הרבנות הראשית כסמכות ההלכתית העליונה על פי חוק ועל פי קבלת העם, ופוסקים כי "אין למערכת המשפט סמכות להתערב בהחלטותיה, וחל איסור הלכתי לציית לפסקים הסותרים את הוראותיה".

אחד החלקים המשמעותיים ביותר במכתב, הנוגע ישירות לחוסנו הלאומי של צה"ל, מתייחס להחלטות המשפטיות לקדם שילוב מגדרי בחילות השדה ובמערך המתמך. הרבנים מגדירים את הניסיונות לשלב לוחמות בחיל השריון כקו אדום ואיסור תורה חמור, השקול להפרת יסודות הדת כמו שבת וכשרות, ומצטטים מהתורה: "כִּי ה' אֱלֹקֶיךָ מְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶיךָ לְהַצִּילְךָ וְלָתֵת אִיבֹיךָ לְפָנֶיךָ, וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קְדוֹשׁ...". הרבנים מבהירים כי "עירוב לוחמים ולוחמות בחיל השריון הוא איסור תורה חמור, השקול לאיסורי שבת וכשרות, ופוגע בכשירות המבצעית של החיילים".

מעבר לפן ההלכתי, הרבנים מציגים קו לאומי-ביטחוני המזהיר מפני פגיעה קשה בביטחון הלאומי וביכולת הגיוס של חיילים דתיים ושומרי מסורת, ומציינים כי "קיים חשש כבד כי מהלך זה יתרחב ויפגע באופן קשה גם בכלל חילות השדה". פגיעה אנושה זו, לדבריהם, "תמנע מאלפי לוחמים דתיים ושומרי מסורת מכל חלקי העם שירות משמעותי ותמיט אסון על צה"ל".

"תכנית ההתחברות": כך תראה מפת 18 היישובים בצפון השומרון המתחדש

21 שנים לאחר "תכנית ההתנתקות" וגירוש יישובי צפון השומרון, ראש מועצת שומרון יוסי דגן מכריז על "תכנית ההתחברות" – מהלך דרמטי לשיבה מקיפה לצפון השומרון. המהלך כולל הקמת 18 יישובים באזור: ארבעת היישובים שנעקרו – חומש, שא-נור, גנים וכדים – וכן עוד 14 יישובים חדשים. חלק מהיישובים כבר אושרו על ידי הממשלה, והקמת האחרים תהיה בכפוף לאישורה.

במועצה האזורית שומרון, יחד עם תנועת אמונה, מנהלת ההתיישבות והחטיבה להתיישבות, מגובשים בחודשים האחרונים גרעונים של מאות משפחות – חלקן צפויות לעלות לקרקע כבר בקיץ הקרוב, והדבר

צילום: רועי חדי

מועצה אזורית שומרון

מקבל משמעות מיוחדת עם ציון 21 שנים לגירוש. את המהלך מוביל יוסי דגן, שגורש בעצמו מביתו בשא-נור וחדר אליו עם עליית היישוב לקרקע. במשך 20 שנה, עוד מימי "חומש תחילה", פועל דגן לביטול חוק ההתנתקות, וכעת הוא מוביל את החזרה ליישובים יחד עם שר האוצר בצלאל סמוטריץ', שר הביטחון ישראל כץ, תנועת אמונה בהובלת זאב חבר, מנהלת ההתיישבות בראשות יהודה אליהו והחטיבה להתיישבות.

מה שנחשב עד לפני שנים בודדות לתרחיש לא מציאותי – קורם עור וגידים: הדיונים עברו משלבי תיאוריה להכנות מעשיות לעלייה לקרקע, תכנון מוסדות חינוך וקליטת מאות משפחות.

התכנית מציגה מגוון קהילתי הכולל יישובים דתיים וחילוניים. בין הנקודות המיועדות לציבור החילוני נמצאים "מצפה ים" ו"אלוני שומרון". במקביל לבתי המגורים יוקמו מוסדות חינוכיים ותורניים, ביניהם שלוחת ישיבת 'בני דוד' מהיישוב עלי בראשות הרב נריה בולאק, ומוסדות קדם-צבאיים בראשות הרב חיים ברוך.

אחד מרגעי השיא היה טקס העלייה לקרקע של שא-נור לפני כחודש. שר האוצר סמוטריץ' אמר בטקס: "אנחנו מבטלים את חרפת הגירוש, הורגים את רעיון המדינה הפלסטינית, ושבים ליישוב שא-נור". שר הביטחון כץ הוסיף כי הסדרת יותר מ-140 חוות ביהודה ושומרון מהווה צעד נוסף לחיזוק ההתיישבות.

דגן סיכם: "תוכנית ההתחברות" היא ניגוד ישיר למונח 'התנתקות' – מדינת ישראל סיימה עם תפיסת אוסלו, הגירוש והבריחה מהציונות והיהדות, וחוזרת לערכים של בניית הארץ, אחדות העם וציונות".

להכניס את הלב לבצק

סוד הטעם והברכה שמסתתרים בהכנת החלה

שרה אברמוביץ

ולא בכוח. אם נלוש את הבצק בכוח ובאגרסיביות, הבצק יחזיר לך כוח, והחלה תצא קשה. כשאנחנו לשות באהבה, האהבה הזו נכנסת פנימה לתוך הבצק, ונכנסת אחר כך, ישירות, לדם של כל מי שיאכל ממנו (בחלה של שבת).

בתוך קצב החיים המטורף של המאה ה-21, אנחנו מוצאים את עצמנו פועלים לא פעם על "אוטומט". הידיים מתקתקות על המקלדת, העיניים מרצדות בין מסכים, המחשבות כבר רצות למשימה הבאה, ואיפשהו בדרך, הנוכחות שלנו הולכת לאיבוד. אוטוטו הטכנולוגיה, הרובוטים וה-AI יחליפו אותנו בהרבה פעולות, אבל את הלב הם לא יוכלו להחליף.

כשאנחנו מכניסות את הלב לעשייה, אנחנו מכניסות פנימה תבלין מיוחד. אם נשחק עם אותיות המילה תבלין, נקבל את המילים תני לב. הלב הוא עיקר העניין. חז"ל לימדו אותנו על תבלין נוסף שהוא שבת קודש. ברכת השבת וכוונת הלב נכנסות אל תוך הבצק דרך הכוונה של האישה המכינה אותו.

הלישה היא הזמנה להניח למחשבות המטרידות, להרפות, ופשוט להעניק - מה שהופך את הפעולה הפיזית ל"מסאו' ללב" ולחוויה תרפויטית של ממש

שוחפות ליצירה

הבצק הוא המאכל היחיד בעולם שמוגדר כ"יצירה" מוחלטת. כאשר אנחנו מערבים חומרי גלם נפרדים (קמח, מים, שמרים, סוכר, מלח ושמץ), אנחנו מקבלים משהו חדש לגמרי, שאינו דומה לאף אחד ממרכיביו המקוריים. בורא עולם יכול היה לגדל לחם על העצים, אבל הוא נתן לנו הזדמנות להיות שותפים פעילים ביצירה הזו.

טעם גן עדן אצלכם במטבח

מסופר על הצדיק רבי אלימלך מליז'נסק, שאמר בשעת פטירתו: מי יתן והייתי זוכה לאכול שוב מאותו מרק שזכיתי לאכול בפונדק פלוני. השומעים השתוממו. צדיק כזה, שכל חייו היו קודש לעבודת ה', מדבר ברגעי חייו האחרונים על מרק טעים?!

אחד מבניו נסע לאותו מקום, ושמע מבעלת הפונדק את הסיפור: יום אחד הזדמן רבי אלימלך מליז'נסק לפונדק. בעלת הפונדק רצתה מאוד לכבד אותו בדבר מאכל, אולם בגלל עניותה הרבה לא מצאה דבר בביתה חוץ מגריסים. אפילו מלח לא היה לה להוסיף לתבול. היא שמה את הגריסים בסיר עם מים, התחילה לבשלם ובכתה לפני הקדוש ברוך הוא: ריבוננו של עולם, זימנת ליבתי צדיק כל כך נשגב, ואין לי כמעט שום דבר להגיש לו. אנה ממך, אבי שבשמים, הכנס בתבשיל שלי טעם גן עדן, שיהנה ממנו אותו צדיק.

הבין הבן שדמעותיה של האישה התמימה עוררו רחמי שמים, והתבשיל התפל הפך לערב במיוחד.

כשאביו עמד לעזוב את העולם ולהגיע אל מקומו בגן עדן, נזכר בטעם גן עדן של אותו התבשיל. טעם שנכנס בו על ידי תפילותיה של אותה אישה.

הכנת חלה היא לא רק מתכון מוצלח; היא כלי עוצמתי למעבר מחיים של רציני חיצוני לחיים של חיבור פנימי וברכה, ויש לנו אפשרות להכניס בהם טעם גן עדן.

מצוות הפרשת חלה מסתתרת בפרשה בצניעות, בין נושאים אחרים שמתוארים באריכות: "ראשית עריסותיכם חלה תרימו תרומה".

במילים הללו מסתתרת שלוש עצות לחיים:

תרימו: כמה חשוב לעשות תנועה כלפי מעלה כדי לא לשקוע בעומס היום יום. זו הזמנה לכל אחת לקחת את החומר הפשוט, את ענייני היום יום, ולרומם אותם למקום של משמעות גבוהה יותר.

ראשית: היכולת להתחיל מחדש. לא משנה מה היה קודם, בכל רגע יש הזדמנות לזכור שאפשר להתחיל מההתחלה.

עריסה: כמו תינוק בעריסתו, הבצק זקוק לטיפול רך ומלא באהבה, וזה אחד מסודות הטעם.

הסוד הוא התבלין, לא המתכון

נשים רבות מחפשות את "המתכון המושלם" לחלה, זה שיבטיח בצק אוורירי, רך וטעים. אבל סוד הטעם האמיתי, מניסיוני הרב, אינו טמון במתכון משובח, ולא במשפרים של טעם וריח. סוד הטעם הוא עבודה בריכוז ולישה באהבה.

הבעל שם טוב ממליץ איך לייצר חיים טובים בעולם: מחברים, כמה שזה קשה לנו, עשייה (מה אני עושה), מחשבה (איפה הראש שלי נמצא) ודיבור ביחד. במצב הזה אנחנו אסופות באותו מקום, ובאחדות זו יכולה להיכנס ברכה.

כמה זה קשה לנו היום, כי אנחנו עושות משהו אחד, חושבות על הדבר הבא, ואולי בו זמנית גם מדברות בטלפון. אולי זה נראה יעיל ואפשר לומר "וואלה הספקתי", אבל אין בזה ברכה. למה? כי בורא עולם שואל: חמודה, איפה את? איפה את רוצה שאני אהיה? איפה שהראש שלך נמצא, או איפה שהמעשה שלך? זה מאתגר להיות כל היום בריכוז, במיוחד בעולם שהוא מלא בהיסח הדעת. כשמכניסים בצק זו הזמנה אישית לתרגל ריכוז וברכה.

איך מיישמים את זה בהכנת הבצק?

בספרון "חוויה בחלה", הכל מתואר לפי כל השלבים. לדוגמה: הסוכר מסמל מתיקות, מצרך חשוב לחיים. כשאנחנו מוסיפות סוכר, במחשבה ובתפילה אישית נבקש על המתיקות, שנזכה להרגיש אותה, להרגיש אהובות ללא תנאי.

זו המתיקות האמיתית. כל כך פשוט לבקש במילים פשוטות: "בורא עולם, תעזור לי להוציא את המתיקות שבי החוצה". לא צריך להמציא אותה; הנשמה מאירה הרבה מתיקות, רק שהיא לעיתים מכוסה.

הלישה כעבודת נפש: מסאו' ללב

אחד השלבים המשמעותיים ביותר, שמעורר אצל נשים רבות רתיעה, הוא שלב הלישה הידנית. גם אצלי, בתחילת הדרך הלישה לא הייתה חביבה עלי. הבת שלי לקחה את התפקיד, ואני, כשראיתי איך היא נהנית, הבנתי שאני מפסידה משהו בחוויה, התפללתי לחזור ללוש באהבה, ואכן ב"ה זכיתי.

בואו נהיה בחוויה של העשייה. לישה היא מגע, ומגע זה ביטוי לאהבה. כשאנחנו לשות את הבצק בידיים, אנחנו בעצם מחבקות אותו. הכלל החשוב ביותר בלישה הוא לעשות זאת בעדינות, ברכות

גברים מאור נשים מכללים

מה היה קורה אם משה רבנו היה שולח מרגלות במקום מרגלים? < מה הרב סולובייציק למד מאבא ומה מאמא? < ולמה הרבנית כהנמן יצאה לפנות בוקר לרחוב המושלג כשבנה על הגב?

אבל אין ביניהם זהות. לכל אחד מהם שורש רוחני אחר ובהתאם לכך גם דרך אחרת וגישה שונה לחיים. בלשון הקבלה: **שורש האיש ב'אור' והאישה ב'כלי'.** האיש הוא בעל נטייה להתמסר אל הרעיון הרוחני עצמו, מבלי לטרוח יתר על המידה להביין את משמעויותיו המעשיות ולפעול בהתאם. פנייתו היא אל ה'אור', לגרעין הדבר, למהותו הרוחנית. האישה, לעומת זאת, כיוון ששורשה ב'כלים', תחפש ותחזר אחר יישום הרעיון בשטח. כמו ה'כלי' המביא אורות גבוהים לידי ביטוי מוחשי וממשי, כך גם האישה שואפת לתרגם אידיאות גבוהות למשמעויות פשוטות וארציות.

אני מרצה מעת לעת במקומות שונים בנושאי זוגיות, שלום בית, חינוך וכדומה, ובשיחות האישיות עם המאזינים אחרי ההרצאה רואים באופן בולט את ההבדל בין הגבר לאישה. כך למשל, שכיה ששני בני זוג יחזרו הביתה מהרצאה על שלום בית, ישבו לכוס קפה וידברו על מה ששמעו. הבעל מצידו ידבר על רעיון מעניין שתפס אותו, יחזור על בדיחה טובה שאמר המרצה וכן הלאה, ואילו האישה תיקח לידיה דף ועט ותנסה להעלות תובנות מעשיות ממה ששמעה. מבחינתה, מה שחשוב כעת זה לגבש רשימה של 'עשה' ו'אל תעשה' לאור ההרצאה והרעיונות שעלו בה. איך אמרנו? הוא מטבעו נדבק ל'אור' ולרעיון, והיא ל'כלי' והמימוש.

הגמרא במסכת יבמות אומרת, "אמר רבי אלעזר: כל אדם שאין לו אשה אינו אדם, שנאמר 'זכר ונקבה בראם ויקרא את שמם אדם'". כלומר, אדם שלם מורכב מאיש ואישה – כל אחד תרומותיו לקשר המשותף. וממשיכה הגמרא: "אשכחיה רבי יוסי לאליהו [=רבי יוסי פגש את אליהו הנביא], אמר לו [רבי יוסי]: כתיב 'אעשה לו זור', במה אשה עוזרתו לאדם? **אמר לו: אדם מביא חיטין – חיטין כוסס? ! פשתן – פשתן לובש? ! לא נמצאת מאירה עיניו ומעמידתו על רגליו? !**" כלומר, הבעל מביא את הגרעין הראשוני, אבל מי שהופך אותו לכלי יישומי בחיים עצמם זו האישה.

בחיים היהודיים, לאישה יש תפקיד חשוב מאין כמוהו בבניין המשפחה. היא זו שלוקחת את כל מה שהאבא מביא אתו מבית המדרש, את

מוסד הנישואין וערכי המשפחה מצויים בעולם של ימינו – בעיקר במה שמכונה העולם המערבי – במשבר עמוק. **מלבד העובדה שחדרו למרחב תפיסות המבקשות לנרמל אלטרנטיבות מעוותות למבנה המשפחתי הבריא ולחיי משפחה תקינים,** הרי שגם אחוזי הגירושין עולים ללא הרף והגיעו מזמן לממדים מבהילים. עוד ועוד בני זוג שיחסיהם עלו על שרטון, עוד ועוד משפחות שמתפרקות וילדים שמוצאים את עצמם, שלא בטובתם, קרועים בין אבא לאמא.

את אחד הסודות הגדולים לחיי נישואין בריאים והרמוניים ולשלום בית בראי התורה, ניתן לתמצת למילה אחת – 'השלמה'. ראשית, **'השלמה' במובן של קבלה והסכמה של בני הזוג על היותם שונים זה מזה בצרכיהם, בהשקפותיהם על דברים שונים, בכישרונותיהם ואופיים.** ושנית, ההבנה שדווקא השוני הזה יכול להעניק להם את שלמותם.

הסיפור המרכזי של פרשתנו הוא חטא המרגלים. חוסר האמונה של עם ישראל בכוחו של הקב"ה להוריש את יושבי הארץ מפניהם ולהביא אותם אל הארץ המובטחת – חרף הניסים הרבים שראו במצרים, בימי סוף ובהליכתם במדבר – עלה להם במחירי אובדן כל הדור היוצא ממצרים ועיכוב של ארבעים שנה במדבר...

אבל תראו מה זה: על פי מדרש מעניין, כל האירוע יכול היה להשתנות במאה ושמונים מעלות אילו רק במקום לשלוח שנים עשר אנשים לתור את הארץ, היו שולחים... נשים. כך כתוב בילקוט שמעוני: "וכן במרגלים שהוציאו דיבה, שנאמר 'וישובו וילינו עליו את כל העדה', **עליהם נגזרה גזרה [מפנין שאמרו 'לא נוכל לעלות', אבל הנשים לא היו עמהם בעצה]**". לראיה על כך שהנשים רצו לעלות לארץ ולא שעו אל דברי הדיבה של המרגלים, מביא המדרש את הפסוק: "...כי אמר ה' להם מות ימותו במדבר ולא נותר מהם איש". איש לא נשאר מדור המדבר בעת שנכנסו לארץ, אבל נשים – נשארו גם נשארו. ובכן, אם הנשים היו צריכות לספר אודות הרשמים שלהן מהארץ המובטחת, זה היה נשמע אחרת לגמרי...

לענייננו, אמנם האיש והאישה הם שלמות אחת וחלק מאותה מהות,

העולם ומסגרת החיים הארצית - אורות בכלים. המטרה היא להיכנס לארץ, לעבוד בשדה ולעסוק בכל מלאכה, ושם לכבא בחיי השגרה את העובדה שאין עוד מלבדו יתברך! לעומת זאת, היצמדות לאור התורה בלבד ללא חיבור אל גשמיות העולם, מחטיאה את הכוונה העליונה ביצירתו של האדם. מי שהבינו זאת, היו הנשים. הן, ששורשן בכלים, שמתמחות בתרגומם של הרעיונות הגדולים לפסים מעשיים, הבינו שארץ ישראל היא היעד. הנשים ידעו שבסופו של דבר, אי כניסה לארץ - היא לפספס את העיקר. התורה שניתנה לנו בסיני היא תורת חיים, כזו הצריכה להשתלב ולהאיר גם את ששת ימות החול, ובשביל לבצע את הכוונה העליונה שלשמה הקב"ה עשה את הכל - צריך, ובכך, להיגמל מעניי הכבוד ולחצות את הגבול אל הארץ.

כתוצאה מכך יכלו בני ישראל להתמסר לחלוטין להתעלות רוחנית ולשקידה על התורה, "לא ניתנה תורה... אלא לאוכלי המן". לכן, כשמשנה דיבר איתם על הכניסה אוטומו לארץ ישראל, בתוך תוכם, בהכרה או בתת ההכרה, היו להם הסתייגויות. היה להם טוב במצב הנוכחי של פרישות והתעלות, והם לא ששו להחליף אותו בעבודת השדה. מבחינתם, האידיאל הוא להמשיך את החיים במדבר במתכונתם הנוכחית, כשיש להם פניות מלאה ואפס דאגות. לכן הם קיבלו את דיבתם הרעה של המרגלים על הפירות המשוניים, ולא אתגרו את טענותיהם. מה הבעיה, אפוא? ובכן, אמנם אין להכחיש שיש הנאה גדולה בהתמסרות מוחלטת לתורה ללא שמץ של הפרעה, רק שאין זו התכלית שלשמה העולם נברא. "נתאוהו הקב"ה להיות לו דירה בתחתונים": **הקב"ה רצה שאת אורות הקדושה הנעלים ביותר נהדיר בתוך**

החייטים הרוחניות, והופכת אותן למיני מזון המשביעים את בני המשפחה ומענגים אותם. בשביל שהילדים יתחברו רגשית ונפשית לדרך ה' ויחוו אותה בכל ליבם ומאודם, חייבת להיות בתמונה אמא שתיקח את האור ותכניס אותו לכלי - **כלי בדמות סעודת שבת טעימה ונעימה, אמירת תהלים בדמעות או שיר ערש ליד התינוק על מתיקות התורה ש"טובה סחרה מכל סחורה"**. זה העומק הטמון בתשובתו של אליהו. קראתי פעם דברים מרגשים שכתב הרב סולובייצק שמבטאים היטב את הנקודה הזו בדבר תפקידן הקריטי של נשות ישראל. וכך אמר: "מה למדתי מאבא ומה למדתי מאמא? מאבא למדתי תורה וכיצד לנתח סוגיה תלמודית. אבא לימד מה לעשות ומה לא לעשות, מה מותר ומה אסור - 'שמע בני מוסר אביך'. ואילו מין תורה קיבלתי מאמא? אמא החדירה בי שיהדות זה לא רק לשמור את החוקים והמצוות, אלא שיהדות זו חוויה גדולה. היהדות היא דבר חי ונושם. היא לימדה אותי שיש ליהדות טעם, שיש לה ריח מענג כשל בושם איכותי. היא החדירה בי, בלי לדבר, חום ואהבה לקיום המצוות. אמא לימדה אותי להרגיש את הנוכחות של הקב"ה".

בדומה לכך, בעל התניא אמר פעם: **מאבא קיבלתי חיות ללמוד 'חושן משפט' ומאמא קיבלתי רוח הקודש!** במילים אחרות: אבא העניק לי את העונג בלימוד סוגיות הלכתיות מורכבות כדיני ממונות שבשולחן ערוך 'חושן משפט', הוא חיבר אותי לאינטלקט ולהיגיון התורני, 'לאור'. אבל את הרוח, את הלחלוחית, את הרגשת הקדושה שבתורה ובמצוות - את זה קיבלתי מאמא!

נראה לי שעכשיו נוכל להבין מדוע הנשים לא נפלו בחטא המרגלים ועמדו בתשוקה עזה להיכנס לארץ: כידוע, אדמו"ר הזקן מסביר שחטא המרגלים נבע ממקום רוחני מאוד אצל המרגלים ואלה שנהו אחריהם. בעודם במדבר היו בני ישראל במצב מעין עולם הבא. **לא היו להם דאגות פרנסה, הם לא נזקקו לרכוש לעצמם בגדים בשל בלאי או שינוי מידה, וגם לא לרוץ עמם לנהר לעשות כביסה.** מים היו להם מלאה של מרים, מן ירד מן השמיים, ענני הכבוד סללו את הדרך והצלו מפני השמש. כל צורך שהיה להם נענה בדרך נס מיידית, כהרף עין.

חשמל הקרן
עושים לכם מחיר

חשמל הקרן מציגה:

מזגנים ששווים זהב

חדש! סדרת טורנדו טופ אקסטרה אינוטר עם ציפוי הידרופילי מזהב במאייד ובמעבה, לעמידות גבוהה, לסייע במניעת ריחות ולשמירה על ביצועים לאורך זמן.

כולל הובלה והתקנה*

מזגן 2 כ"ס
Tornado TOP-INV-240X

תק"ב 3,150 ₪

כולל הובלה והתקנה*

מזגן 1.25 כ"ס
Tornado TOP-INV-180X

תק"ב 2,050 ₪

כולל הובלה והתקנה*

מזגן 1 כ"ס
Tornado TOP-INV-140X

תק"ב 1,850 ₪

עכשיו במבצע קיץ מיוחד בחשמל הקרן

ומקבלים במתנה מארז נעמן
עם פתק החלפה בשווי 1,500 ₪

חיסכון בחשמל

74 אגרות ללילה

פעולה שקטה

פיזור אוויר בארבע כיוונים

ציפוי הידרופילי מזהב לעמידות ולשמירת ריחות

מוקד הזמנות ארצי: *2757 www.kerenby.co.il

זניף ראשי ב"ב
רבי עקיבא 29

ירושלים
מלכי ישראל 53
מאולה, תניה במקום

ביתר עילית
החווה מלובלין 35

בית שמש
נחל ניצנים 8
(מתחת יש חסד)

אשדוד
אליעזר בן הורקנוס 5

חיפה
ברכת משה 29

נתיבות
יוסף סמולו 10
(קניס טריד)

מודיעין עילית
רבי טרפון 25

מבית קרן בני ישיבו

המבצע בתוקף עד ה-30.6.2016, י"ד בתמוז, או עד גמר המלאי. התמונות להמחשה בלבד. ט.ל.ח. מחיר המזגן לא כולל מע"מ על ההתקנה, וכולל התקנה בסיסית עד 2 מטר צורת. לא כולל תוספות, קידוח רצועה / אבן ירושלמית / בטון. על פי תקנון ההתקנות המופיע באתר. שווי המתנה בעמון מחיר המחירון. *7 שנות אחריות חברת טורנדו על המזגן. אחריות חשמל הקרן על ההתקנה לשנה.

חטאי המרגלים בדורנו

ח"כ לימור סון הר מלך

במהלך שלושת העשורים האחרונים, בהגיעי לפרשת "שלח לך", ליבי נחמץ. פרשת המרגלים היא פצע מדמם שנשמתו של עם ישראל - שיעור כואב על מה שקורה כאשר רפיון הרוח מנצח את האמונה בצדקת הדרך. חז"ל קבעו: "אתם בכיתם בכייה של חנינם, ואני אקבע לכם בכייה לדורות" - והבכי שהוא הפך לשורש כל החורבנות. המרגלים העדיפו את המדבר על פני כיבוש הארץ, ולנו הותירו חוב היסטורי עצום של תיקון.

התורה לא סיפרה לנו על החטא כדי שנשקע בייאוש, אלא כדי שנלמד להפוך את אותה "בכיה לדורות" לבנייה ולתיקון. בדורנו, התיקון הוא צו השעה ומשימה לאומית ומוסרית מן המעלה הראשונה. כשליחת ציבור שחיה ונושמת את מרחבי ארצנו, אני רואה בעשיית הפרלמנטרית ניסיון בלתי מתפשר ללכת בדרכם של כלב ויהושע, ולזעוק: "עלה נעלה וירשנו אותה, כי יכול נוכל לה!".

עבורי, התיקון הזה הוא סיפור חיי ומשימת הדור. כמי שגורשה מביתה בחומש שבצפון השומרון, חויותי על בשרי את מחיר הרפיון והמאיסה בארץ חמדה. במשך כמעט שני עשורים, חוק ההתנתקות האומלל עמד כאות קין בספר החוקים, אוסר על יהודים לדרוך באדמתם. ביטול סעיפי העקירה היה יריית הפתיחה ברוורס הציוני - אך כבר באותו הלילה הודעתי כי התיקון השלם עוד לא נעשה עד החזרה המלאה לחבל עזה. האסונות הנוראים הוכיחו כי היכן שאין התיישבות יהודית - יש טרור מפלצתי. התיקון האמיתי הוא הקמת יישובים יהודיים פורחים בעזה, מתוך הבנה שהיא חלק בלתי נפרד מנחלת אבותינו, ועם מסר ברור: לא עוד נסיגות, אלא שובה הביתה בגאון יהודי ואמונה שלמה בנצח ישראל.

הנדבך השני של התיקון הוא מפעל החיים של הילדים של כולנו - נוער הגבעות וחלוצי החוות החקלאיות. המרגלים דאו ראו בנוף הפראי איום: החלוצים הללו רואים בו נחלת אבות קדושה. רועי הצאן הצעירים השומרים על אדמות הלאום מפני ההשתלטות הערבית - הם יורשיהם של כלב ויהושע. חובתנו בכנסת היא להגן עליהם, להעניק להם מלוא ההכרה והתמיכה, ולהיות שותפים למהלך העצום שהם מובילים. הם השכפ"ץ של המדינה, והם התיקון החי לחטא המרגלים.

לבסוף, אי אפשר לתקן את שורש חטא המרגלים מבלי לטפל באבי אבות הטומאה המדינית של דורנו - הסכמי אוסלו. הסכמים ארוכים אלה, שהביאו עלינו אלפי קורבנות וזרעו את הקונספציה שהובילה לאסונות הגדולים ביותר שלנו - הם חטא המרגלים המודרני. הצעת החוק שהגשתי לביטול נועדה להבהיר: עם ישראל שב לארצו ולחוסנו הלאומי - לא עוד כחגבים, אלא כעם ה' המכיר בגודלו ובעומק יעדו.

ואנחנו שבים לומר את האמת בגאווה. ארץ ישראל אינה "ארץ אוכלת יושביה", אלא ארץ זבת חלב ודבש, הטובה בעינינו מאד מאד. התיקון מתרחש כאן ועכשיו - בחקיקה נחושה, בשמירה על הגבעות, בשיבה לעזה ובביטול הסכמים הכובלים את ידינו. בע"ה נמשיך לבנות ולהילחם על הבית, מתוך אמונה בלתי מסויגת בנצח ישראל.

שבת שלום

לכן אמרנו שאילו היו נשלחות נשים לתור את הארץ ולספר "הטובה היא אם רעה", כנראה שכל מהלך ההיסטוריה של עמנו היה שונה... אם כי במצב הנתון, בוודאי גם זה הוא חלק מתוכנית הלמידה של עם ישראל.

אני רוצה לקחת אתכם למעמד הנחת אבן הפינה לבניין ישיבת פוניבז' בבני ברק, שהתקיים תחת הרושם של אימי השואה. **לאחר המעמד הצנוע ערך הרב מפוניבז', הרב יוסף שלמה כהנמן זצ"ל, סעודה קטנה. ההתרגשות הייתה ניכרת על פניו. הוא, שהישיבה הגדולה שהקים בפוניבז' שכליטא חרבה בשואה הנוראה, עמד לכוון מחדש את הישיבה בארץ ישראל.**

במהלך הסעודה פנה הרב כהנמן לקהל ואמר: "אתם חושבים שהיום הייתה הנחת אבן הפינה? אגלה לכם שהנחת אבן הפינה לישיבה הייתה לפנות עשרות שנים, כשהייתי ילד קטן, בן שבע, על הגב של אמא שלי - אז הייתה הנחת אבן הפינה".

"בילדותי גרנו בעיירה קול בליטא, לא רחוק מווילנה", החל הרב כהנמן להסביר את דבריו החידיתיים. "היינו בבית כמה אחים. בכל יום כשאכלנו את ארוחת הערב, כל ילד היה מספר את חוויותיו מה'חדר', מה המלמד לימד אותו.

"לילה אחד היה מושלג במיוחד. **השלג היה בגובה של מטר וחצי, ואמא אמרה: 'מחר אי אפשר ללכת לחדר בלי מעיל ומגפיים'. בבית היה רק זוג מגפיים אחד ומעיל אחד. שמריהו בן השנים עשרה אמר: 'אמא, אני מקבל את המגפיים! מחר אנחנו מתחילים ללמוד את התוספות במפנים - אני חייב להיות!' זאבי בן האחת עשרה טען: 'ומה אתי? הרב שלי מתחיל ללמד מחר קטע גמרא חדש, אני לא מוותר'. ואני, מספר הרב כהנמן, 'הילד בן השבע שלומד משניות צעקתי: 'ומה אתי? גם אני רוצה את המגפיים!' הוויכוח היה נוקב, וההורים שלא יכלו להכריע החליטו לערוך גורל..."**

"בירכנו ברכת המזון ככוונה עצומה, אמרנו קריאת שמע על המיטה, ובלב כל אחד מאיתנו תפילה - שיעלה בגורל. באותו יום הלכנו לישון מבלי לדעת מי יהיה המאושר שיקבל מחר את המגפיים ויזכה ללכת ללמוד אצל המלמד..."

"5:30 לפנות בוקר. אמא, מרת כהנמן, שהייתה ספוגה באהבת תורה, ידעה שבשעה זו שמש בית המדרש כבר הדליק את התנור ובית המדרש מחומם. היא נגשה למיטה של שמריהו בנה הגדול. 'שמר'לה! בוקר טוב, אתה רוצה ללכת לחדר? 'ודאי', קפץ הילד ממיטתו מאושר. הוא התלבש וצטה על גופו את הסוודר. **'אמא, איפה המעיל?' שאל. ואמא ענתה לו: 'את המעיל והמגפיים אני אלבש, ואותך, שמר'לה, אעטוף בשמיכה, אקח אותך על הגב, ואביא אותך לבית המדרש עם שני כריכים, לארוחת בוקר ולארוחת צהריים, ובערב אבוא לקחת אותך חזרה מהלימודים'.**

"המרחק בין ביתנו לבית המדרש היה שבע דקות הליכה בימי שגרה, אבל אמא הלכה את הדרך הזו עשרים וחמש דקות בשלג. בחוץ לא הייתה נפש חיה. אמא הלכה לבדה ברחוב, בצעידה מתונה כדי שלא תחליק חלילה, כשמריהו על גבה. היא הביאה אותו עד לפתח בית המדרש, נשקה על מצחו וחזרה עם השמיכה והמעיל שלגופה הביתה. **"בשעה 6:30 אמא העירה את זאבי. 'זאבי המתוק, רוצה ללכת לחדר?'**

'ודאי אמא! אני זכיתי?', 'לא', ענתה לו אמא, 'אני זכיתי בהגרלה. אמא מקבלת את המגפיים'. שוב יצאה אמא להובלה, כשהפעם לקחה את זאבי כל הדרך כשהוא על גבה.

"בשעה 7:00 בבוקר אמא העירה אותי: 'יוס'לה, אתה רוצה ללכת לחדר? 'ודאי, קפצתי. לבשתי את הבגדים, אמא עטפה אותי בשמיכה חמה ולקחה אותי על גבה. הקור חדר לעצמותינו. ואמא, עם המשא הכבד על הגב, מזמזמת ומודה לבורא עולם: 'אשרי שזכיתי ששלושת ילדיי לומדים תורה בהתמדה'.

"אני זוכר כמה התרגשתי, ובעודי על הגב של אמא צעקתי: **'אמא, את מביאה אותנו היום כדי שנלמד תורה, ואני כשאהיה גדול אביא הרבה תלמידים לבית המדרש ללמוד תורה...!'**"

סיים הרב כהנמן את דבריו ואמר: "דעו לכם, אם היום אני מוסר את נפשי והולך להקים הכל מהתחלה - זה לא בזכות ראש הישיבה שלי וגם לא בזכות המשגיח שלי. **הכל בזכות אמי שהחדירה בנו את אהבת התורה."**

לחיים, לחיים ולברכה! שנצליח כולנו להעמיד משפחות לתפארת ולגדל יחד - מתוך הרמוניה, כבוד הדדי ושלוש בית - בניס ובנות ההולכים בדרך התורה והמצוות. ילדים שמחים ובריאיים, שיקבלו מאבא את אור התורה ומאמא את החיבור אליה עם כל הלב והנשמה, עד שנוכה להתנחל בכל גבולות הארץ בשלמותה, בגשמיות וברוחניות, במהרה.

לנגן את החרדה: מה קורה כשאנחנו מפסיקות לנסות לשלוט בעתיד?

כשהמטבח המלוכלך הוא בעצם הפחד מהלא נודע

מתוך סקרנות ואמונה שהמציאות מזמנת הזדמנות ויופי גם כשהעתיד אינו ידוע.

אדם שחרד, מנסה לשלוט בכל פרט במקום ללמוד מהסיטואציה, אדם עם יראה (חרדה חיובית), משחרר את הידיעות המוקדמות שלו על הצלחה ולומד מחדש כל הזמן, גם אם נדמה לו שיש לו ניסיון רב.

"אז איך אני אמורה להתמודד עם זה בבית? מול ראובן? והילדים?" שאלה.

"כשאת נכנסת הביתה ורואה מטבח מלוכלך, כשאת בחרדה את מביאה את המתח שלך לתוך הסיטואציה. את כועסת, משליכה את הדאגות שלך על הילדים ועל ראובן. אבל אם את פועלת מתוך יראה, אז את מכבדת את המציאות ומתחברת ליופי שבאותו הרגע ולא נותנת לדאגות הפנימיות ולצורך בשליטה להשתלט עלייך.

זו מעין מטאפורה עמוקה לכוח הניגון.

אדם לחוץ שמונע משליטה, פשוט אינו יכול לנגן את מנגינת חייו. הניגון הפנימי דורש יראה שלמה, כבוד למציאות ואמונה שהדברים מסתדרים לטובה.

תורת הנפש מסבירה את הפסוק 'אם אֶשְׁכַּח? וְיִשְׁלַם תְּשֻׁכָּח מִיַּינִי' בצורה נפלאה:

ירושלים - מסמלת יראה שלמה.

ימין - מסמלת את כוח הניגון.

המשמעות היא, שללא יראה ושחרור שליטה (ירושלים), האדם מאבד את היכולת לנגן ולפעול בהרמוניה בחייו (ימיני).

"אז אני צריכה להפסיק לנסות לכתוב את העתיד ולהתחיל לנגן את ההווה", אמרה בחיך ציפי, הרבה יותר נינוחה.

"בדיוק. בואי נעצום עיניים לרגע ודמייני שאת נכנסת עכשיו הביתה, אל תוך אותו מטבח מלוכלך. אבל הפעם, את לא מנסה לשלוט בסיטואציה אלא פשוט מסתכלת עליה, נושמת ונותנת לניגון הפנימי שלך להוביל את הרגע."

אפשר היה לראות כיצד הכתפיים שלה סוף סוף צונחות מעט למטה. הפנים שלה התרככו, וכל הרושם הזה של החרדה שהיה בה, פינה את מקומו לסקרנות עדינה לקראת הלא נודע, לקראת הניגון החדש של החיים שלה.

כל הפרטים שונו למען שמירת הפרטיות

"אני פשוט לא יכולה לשאת את זה יותר", היא התיישרה על הכרסה בקליניקה, נושמת בכבדות.

"זה תופס אותי בכל מקום. פתאום, באמצע היום, נופלות עליי חרדות: מה יהיה עם המינוס בבנק? מה עם הזוגיות אם ראובן ימשיך לחזור מאוחר מהעבודה? מה עם הילדים אם לא אשים להם גבולות? אני מרגישה שאני טובעת."

אני פשוט רוצה שהתחושה הזו תיעלם, שאוכל פשוט לחיות במנוחת הנפש, בביטחון, בלי לדאוג כל הזמן למה שיקרה בעתיד". הבקשה של ציפי כל כך מובנת, כל כך אנושית. המרוץ הזה אחרי השקט.

"את מבטאת את הגישה שכולנו גדלנו עליה, הגישה שאומרת שצריך להחליש את החרדה ולהיפטר ממנה על מנת לחיות בשלווה. אבל ישנה גישה עמוקה יותר, על פי תורת הנפש, שמלמדת אותנו לא לברוח מהחרדה אלא להפוך אותה לכוח מניע. לקחת את האנרגיה שדוחפת את החרדה ולהמיר אותה לאנרגיה חיובית בנפש."

"אני באמת מנסה. אני עובדת על המחשבות שלי. מנסה להחליף מחשבות שליליות במחשבות חיוביות. ברגע שעולה לי מחשבה שבעלי שוב יאכזב אותי או איזו מחשבה נוראית שאנחנו קורסים כלכלית, אני מייד פועלת בהסתתרת דעת. לפעמים אני אפילו מצליחה לזהות את המחשבות מראש ופשוט נמנעת מהן. זה עובד לכמה דקות ואז זה חוזר שוב..."

"נכון. כי מה שאת עושה זה תיקון חיצוני, שהוא באמת חשוב, את מנסה להימנע ממחשבות טורדניות על מנת להישאר ממוקדת ברגע ההווה. זה פתרון מהיר לטווח קצר שבאמת מצליח לייצר מעט מנוחת נפש מיידית. החיסרון שלו, שהתחושה הלא נעימה ממשיכה להישאר ברקע, ואז את מוצאת את עצמך עסוקה בתחזוקה מתמדת של החרדה", הסברתי. "למה זה קורה?" שאלה ציפי בסקרנות.

"כי הפתרון הזה לא יורד לשורש הדחף ולסיבה הפנימית שמייצרת את המחשבות האלו מלכתחילה."

"אז מה השורש?" שאלה.

"המקור לחרדה השלילית, החיצונית, נעוץ באגוצנטריות ובעיסוק מופרז בעצמנו. בסופו של דבר, מתחת לכל הפחדים, עומדת השאלה: מה יהיה איתי?"

שימי לב שמושא החרדה משתנה כל הזמן; פעם זה המצב הכלכלי, פעם הזוגיות ואפילו גם פחד ממעליות. אבל השורש נשאר זהה: דאגה אישית ומיקוד בעצמי.

בנוסף, הקושי העצום שלנו להיות נוכחים ברגע נובע מפחד מהלא נודע. אפילו כשאת יושבת רגועה מול הים, בלי שום איום ממשי, המוח שלך ממציא ומחפש סימנים לכך שהעתיד לא יהיה כמו שאת רוצה".

"למה?" שאלה.

"בגלל האובססיה הזו שלנו לשליטה. קשה לנו להתכנס לרגע ההווה כי יש לנו רצון כפייתי להיות כבר בעתיד כדי לפתור אותו, לדעת מה יקרה, כי כך נוכל לשלוט בו שיתנהל בדיוק לפי הרצון שלנו.

ההבנה העמוקה היא שמאחורי המציאות העתידית והבלתי נודעת, מאחורי כל הצמצום וההסתרה הזו, מסתתר טוב אינסופי. כל הצמצום הזה קיים רק לשם גילוי עתידי."

"אז איך אני יכולה לשחרר את השליטה הזו? אני מרגישה שאם אני ארפה מהזוגיות שלנו ואפסיק לנהל כל פרט, אז הכל יקרוס", אמרה בחוסר אונים.

"כאן אנחנו מגיעות לסוד ההכנה למתן תורה. לפני קבלת התורה, מתואר פסוק: 'יִחַרְד כָּל הָעָם'. למה צריך חרדה לפני מעמד כל כך נשגב? כי מטרת מתן תורה הייתה לחבר בין עולמות פנימיים וחיצוניים ולגלות כוח אינסופי בתוך מציאות מוגבלת. על מנת שזה יקרה, נדרשת תנועה נפשית של חרדה חיובית."

"חרדה חיובית?" שאלה בפליאה.

"חרדה חיובית היא ההבנה שמאחורי המציאות העתידית והבלתי נודעת, מאחורי הצמצום והגבול, מסתתר טוב אינסופי. זה אומר להחליף את החרדה השלילית ב'יראה'. מהות היראה היא היכולת לעשות נסיגה לאחור. לשחרר את השליטה על מה שיקרה ולכבד את המציאות. משמעות הדבר היא לקום בבוקר

**הייתי רוצה ללמוד יותר,
אבל כל פעם שיש לי זמן
פנוי אין לי כוח.**

היצר הרע הוא מתוחכם, ועומד חוצץ בין הרצון האמיתי שלנו לבין היכולת להוציא לפועל. שכן הוא אינו אומר לך "אל תלמד", אלא דואג שכשיהיה לך זמן לא יהיה לך כוח. ועבודת ה' כוללת מציאת עצות כדי לעקוף אותו.

עצה ראשונה: לילד נותנים פרס, ופעמים רבות חלק בנו נותר עדיין ילד. לא לחינם שיעורים שקשה לשבת בהם נעשים דווקא עם כיבוד נאה, שכן זה מחזק את הרצון, כמו שכתוב "בכל לבבך" - בשני יצריך. ועצה שנייה ועמוקה יותר: להעמיק בערך לימוד התורה עצמו. כשהרצון כללי וערטילאי הוא חלש, אבל ככל שמעמיקים בגודל המעלה שאנו זוכים לה על כל רגע של לימוד, הרצון מתגבר מאליהו. ואדם צריך לבקש ולראות מה פועל עליו יותר - חברותא, שיעור, מקום לימוד מסוים, וימצא את הדרך שמועילה לו.

**למדתי שאי אפשר לדבר
על הקב"ה בעצמו. אז
למי אנחנו מתפללים?**

ודאי שהדבר צודק. חז"ל אומרים "לית מחשבה תפיסא ביה כלל" - לא רק שהדיבור האנושי אינו יכול לתאר את עצמותו יתברך, אלא אפילו המחשבה המופשטת אינה תופסת בו, ורבותינו מוסיפים את המילה "כלל" - מפני שהוא למעלה מכל גדר ומכל גבול. ויחד עם זאת אנו מתפללים מכל גדר ומכל גבול. וכמו שלימדוננו חז"ל: "אליו - ולא למידותיו".

אם כן איך אנו מתארים אותו כ"חונן הדעת" או כ"בונה ירושלים"? משום שאלו תיאורים של פעולותיו, לא של עצמותו. כמו אדם שאומר על אביו "הוא בנה לי בית", שמתאר מה אביו עשה, אבל פונה אליו ממש. כך אנו פונים בתפילה לא אל הגילויים והתיאורים, אלא אל ה' יתברך בעצמו, שהוא לבדו בעל הכוחות כולם ואין עוד מלבדו.

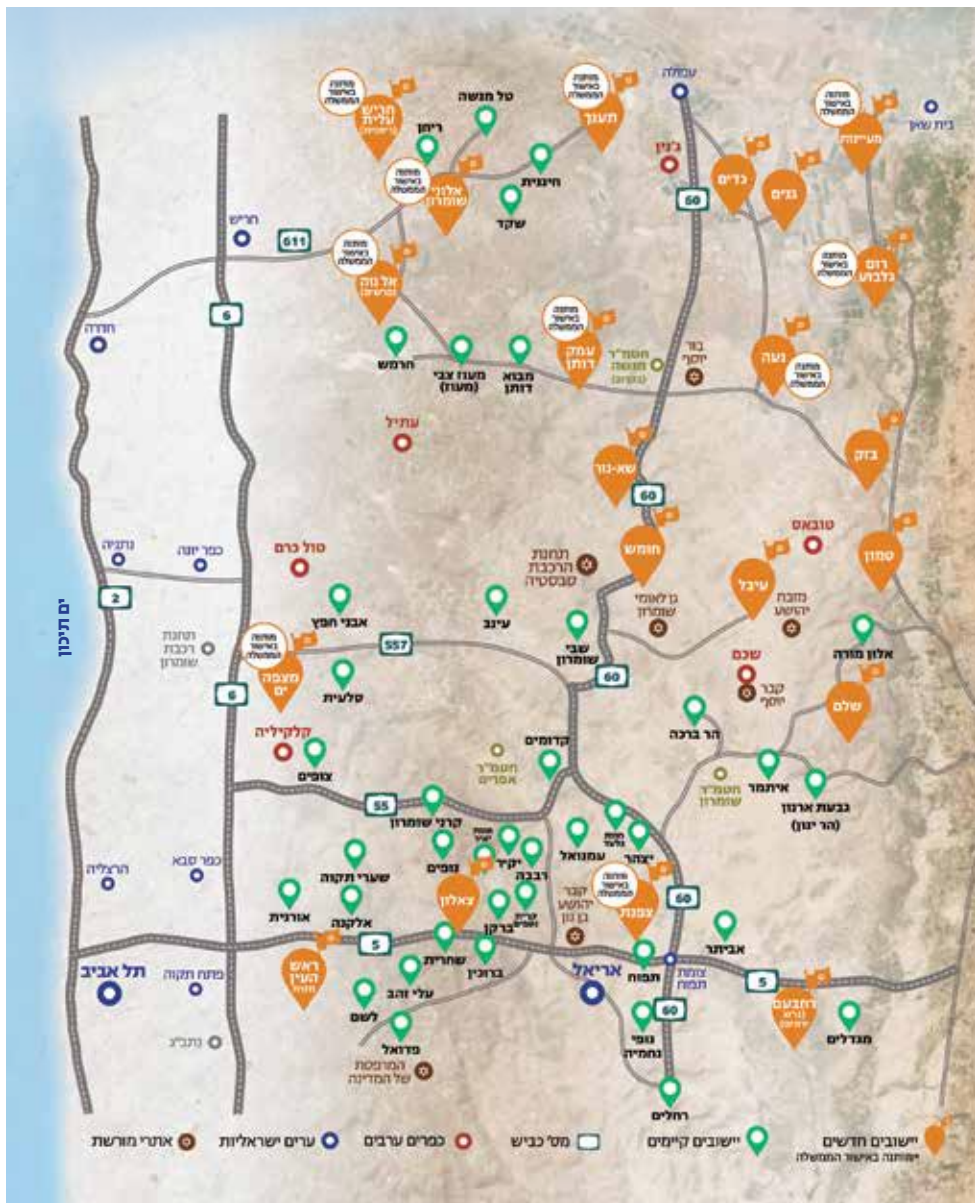
**אני כל הזמן
שיפוטית וביקורתית.
איך אפשר לתקן את
המידה הזו?**

עיקר תיקון המידות אינו נעשה ברגע שהמבחן עומד לפנינו, מפני שאז הנפש כבר במרוצה וקשה מאוד לעצור. הדרך היא להקדיש זמן אחר כך, בשלווה, כדי לברר: האם השיפוט היה צודק? האם היה בו צורך אמיתי? ומה צריך לתקן כשהשיפוט לא היה מוצדק? וכשצריך, גם להתיעץ עם אנשים שנוגעים פחות בעניין, ובוודאי עם אנשים מנוסים ותלמידי חכמים שיורדים לעומק ויכולים לכוון ביושר איזה שיפוט מוצדק ואיזה לא. וכשמתרגלים להקדיש את הזמן הזה לכיבוד, לאט לאט קונים תבניות חדשות שנהפכות לטבע שני ומשנות את ההתנהגות.

עלון שבועי לעבודת השם בדרך החסידות

קרוב אליך

ת.ד. 52589 רמת גן < העלון טעון גניזה • karovel.co.il
לתגובות ויצירת קשר qarov.elecha@gmail.com קרוב אליך • לפרסום: 052-4061065

מועצה אזורית שומרון | אמנה | התחייבות לחיישינות | משרד התעשיית והתיירות

תבניות ההתחברות

חוזרים הביתה
לצפון השומרון

גורשנו
מ-4 יישובים,
מקימים 18!

פקופך איתנו!

לגרעיני ההתיישבות החדשים
בצפון השומרון
דרושות משפחות חלוציות
שאוהבות אתגרים ורוצות לכתוב פרק בדפי ההסטוריה